

Въведение в онтологии и OWL

Онтологии

OWL

Типове

Конструкции

Примери

Исползвани ресурси

- Илюстрации и коментари: Vagan Terziyan
- W3C документи
  - Guide: <http://www.w3.org/TR/owl-guide/>
  - Reference: <http://www.w3.org/TR/owl-ref/>
  - Semantics and Abstract Syntax:
<http://www.w3.org/TR/owl-semantics/>
- OWL справочници
  - Ian Horrocks, Sean Bechhofer:
<http://www.cs.man.ac.uk/~horrocks/Slides/Innsbruck-tutorial/>
  - Roger L. Costello, David B. Jacobs:
<http://www.xfront.com/owl/>
- Примерни онтологии:
<http://www.daml.org/ontologies/>

Онтологична визия за Семантичния Уеб

Необходимост от онтологии

Онтологията е:

- документ, който официално и по стандартизиран начин определя йерархията на класовете в рамките на домейн, семантичните отношения между термовете (понятията) и правилата за извод

Използване на онтологии:

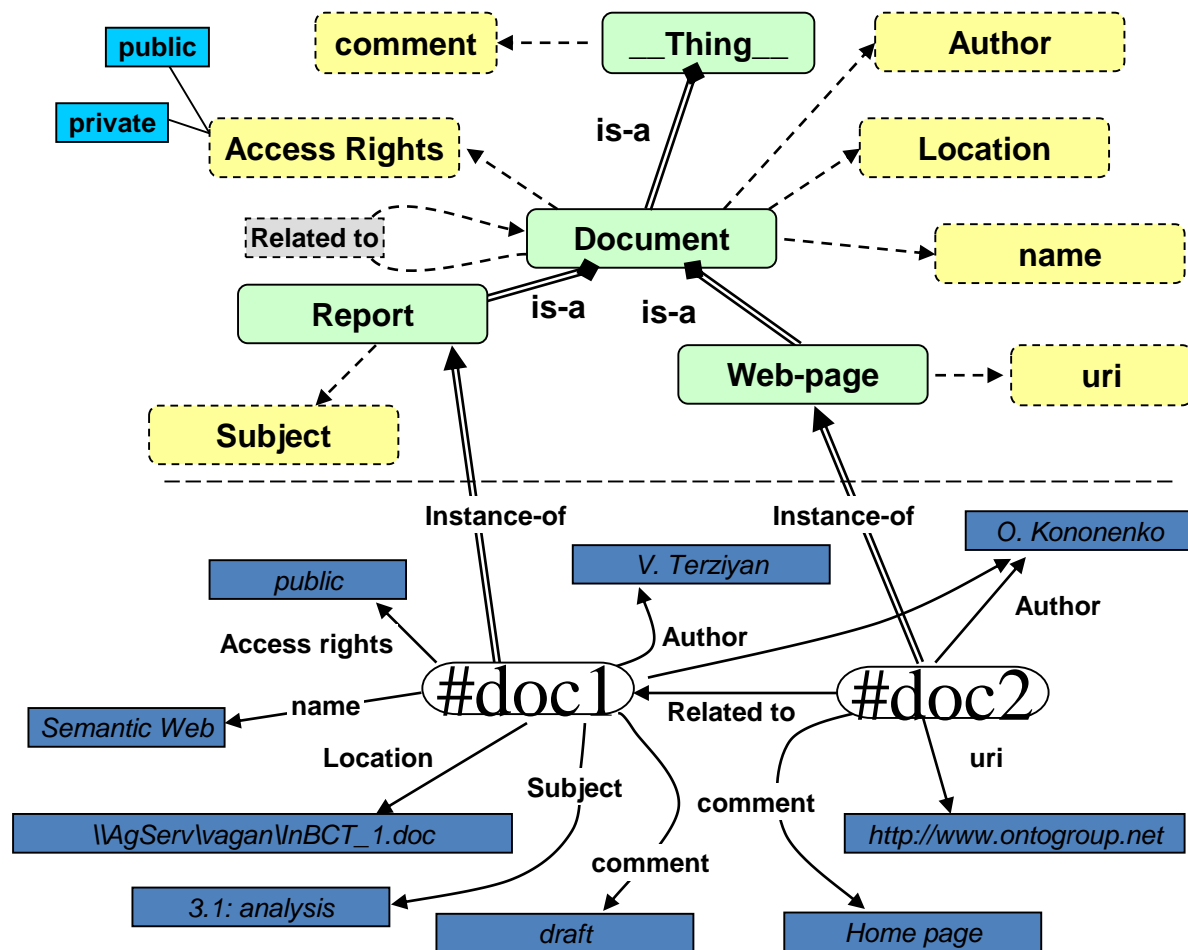
- споделянето на семантиката на данните между разпределени приложения

Онтологиите – основа на Семантичния уеб

Онтологиите като ключова технология за Семантичния уеб

“... експлицитна спецификация на концептуализация ...”

Онтология е формален и богат начин за споделено и общо предоставяне разбиране на предметна област, който може да се използва от хора и машини

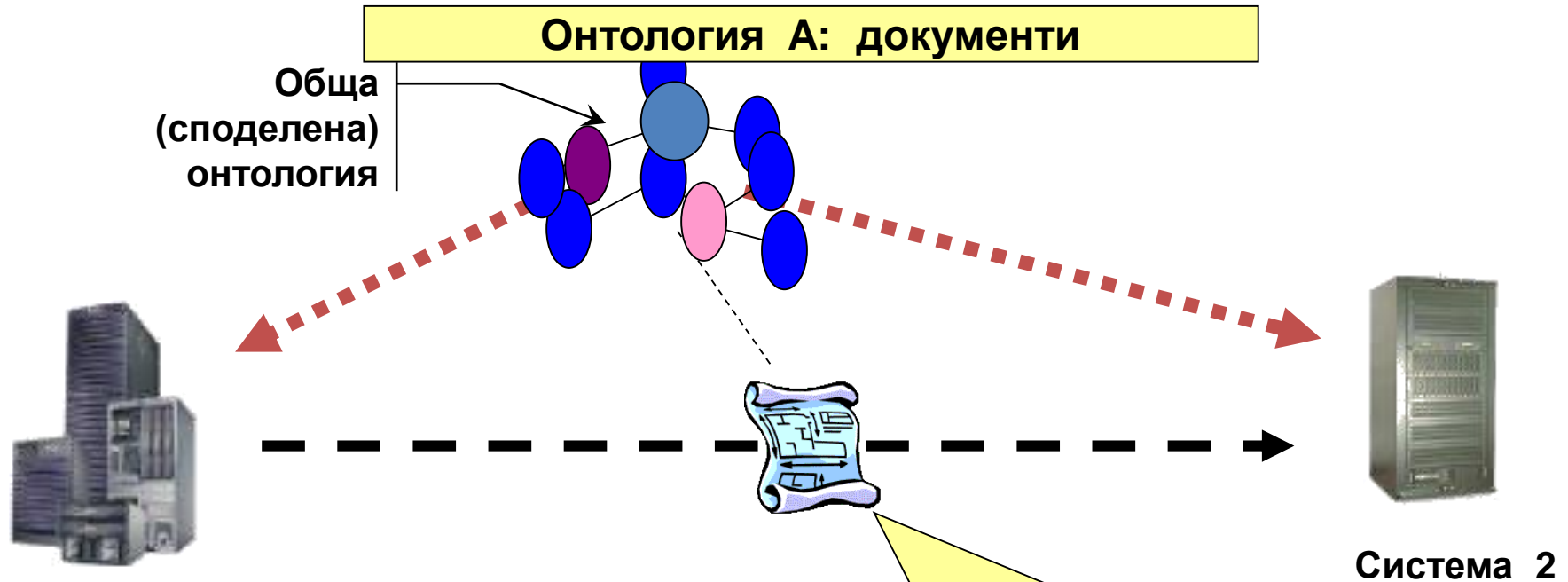
Query 1: get all documents from location X, but not web-pages

Query 2: get documents related to Y, with more then one author, one of which is Terziyan

Query 3: are there web-pages of Z with “private” access related to documents with subject S?

Източник: [Vagan Terziyan](#)

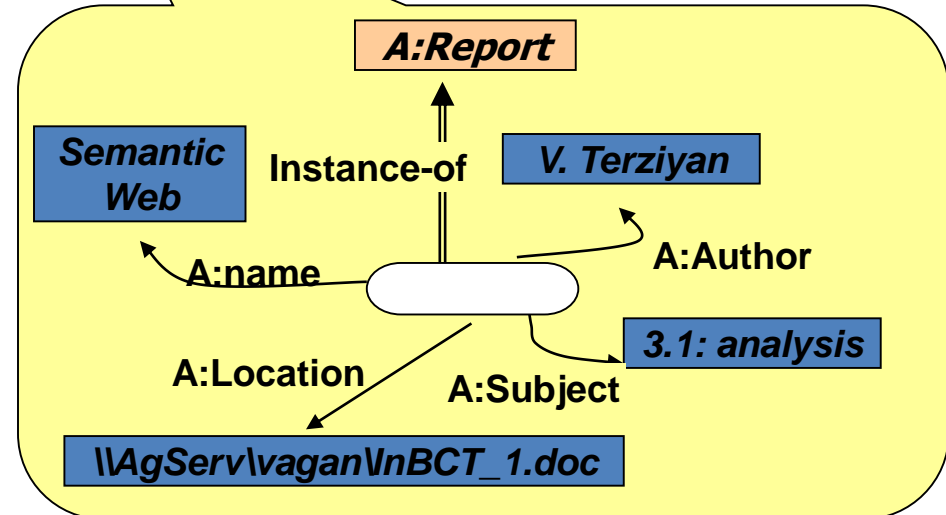
Semantic Web: Interoperability

Система 1

Система 2

Придържането към една
обща онтология е гаранция
за съгласуваност и
възможност за споделяне
на данни и знания

Заявката днес

WWW Hotbot

What is Al Qaeda?

The answer may be
somewhere in this
list of URLs

The screenshot shows a web browser window displaying the WWW Hotbot search results for the query "What is Al Qaeda?". The browser's address bar shows the URL: <http://hotbot.lycos.com/?query=What+is+Al+Qaeda%3F&cbid=10&matchmode=all&datedelta=0&language=any&recordcount=10&descriptiontype=2&modsign1=MC&dateoption=within&placeselection=georegion&srchbu>. The search results are displayed on a green background with a purple header. The header includes the "LYCOSNETWORK" logo and a search bar with the query "What is Al Qaeda?". Below the search bar, there are several links for "People who did this search also searched for:", including "Eilat", "Ashdod City In Israel", "Israel Military", "Israel Road Maps", "Reykjavik", "Keflavik", "Iceland Western European Country Military", and "Iceland Western European Country Road Maps". The main results section is titled "WEB RESULTS Top 10 Matches" and lists several links, including "Omaid Weekly -- Afghan Newspaper -- Latest News", "WHIP\USA\Ossama", "Series of Reports: USA Tries to Protect Embassies and Dismantle bin Laden's al-Qaida Terror Network - 17 Sept 98 to 24...", "Ossama urged Muslims to kill Americans", "Update: Summary of Recent EmergencyNet News Reports on Osama Bin Laden and the Al-Qaeda Organization - 01 Jan 99 to 05...", "al-Qa'ida (The Base) / Maktab al-Khidamat (MAK - Services Office) / International Islamic Front for Jihad Against the...", and "ILAM". Each link is followed by a brief description and a URL. On the right side of the page, there is a small cartoon character and a link to "ANIMATION EXPRESS".

Results for **What is Al Qaeda?** **SEARCH** Search within these results

People who did this search also searched for:

- [Eilat](#)
- [Ashdod City In Israel](#)
- [Israel Military](#)
- [Israel Road Maps](#)
- [Reykjavik](#)
- [Keflavik](#)
- [Iceland Western European Country Military](#)
- [Iceland Western European Country Road Maps](#)

WEB RESULTS Top 10 Matches [next >>](#)

- [Omaid Weekly -- Afghan Newspaper -- Latest News](#)**
Afghan news updated daily from international news agencies, Afghan news sources and Omaid Weekly.
http://www.omid.com/english_section/latest_news.htm
See results from [this site only](#).
- [WHIP\USA\Ossama](#)**
U.S. charges bin Laden, aide with murder in Africa bombings State Department offers \$5 million reward The United States formally charged Saudi military aide Osama bin Laden and a military aide with murder.
<http://www.khin.win-ok.net/usa/ossama.htm>
See results from [this site only](#).
- [Series of Reports: USA Tries to Protect Embassies and Dismantle bin Laden's al-Qaida Terror Network - 17 Sept 98 to 24...](#)**
Excerpted from: ERRI DAILY INTELLIGENCE REPORT-ERRI Risk Assessment Services-Thursdays, September 17, 1998-Vol. 4 - 260 ERRI MORNING NEWS SUMMARY WASHINGTON (EmergencyNet News) - The Washington Post was
<http://www.emergency.com/alqaida1.htm>
See results from [this site only](#).
- [Ossama urged Muslims to kill Americans](#)**
Terrorist Watch is an informational site dedicated to the acquisition and dissemination of factual information concerning the terrorist activities in the US by Ossama bin Laden, al Qa'ida, Iran, Iraq.
<http://terroristwatch.tripod.com/osamahist.html>
See results from [this site only](#).
- [Update: Summary of Recent EmergencyNet News Reports on Osama Bin Laden and the Al-Qaeda Organization - 01 Jan 99 to 05...](#)**
Excerpted from: ERRI DAILY INTELLIGENCE REPORT-ERRI Risk Assessment Services-Tuesday, January 5, 1998-Vol. 5, No. 005 Hussein3.gif (12759 bytes) NEW YORK CITY (EmergencyNet News) - Newsweek magazine
<http://www.emergency.com/1999/bnldn99a.htm>
See results from [this site only](#).
- [al-Qa'ida \(The Base\) / Maktab al-Khidamat \(MAK - Services Office\) / International Islamic Front for Jihad Against the...](#)**
A profile of Terrorist Organizations and Other Para-States.
<http://www.fas.org/irp/world/para/ladin.htm>
See results from [this site only](#).
- [ILAM](#)**
Analysis of Strike On the Morning of 20 August 1998, US Naval forces subordinate to Commander, US Fifth Fleet -steaming in the Arabian Gulf launched an attack on known terrorist training facilities (T
<http://www.enclanddennie.com/llam.htm>

Семантична заявка

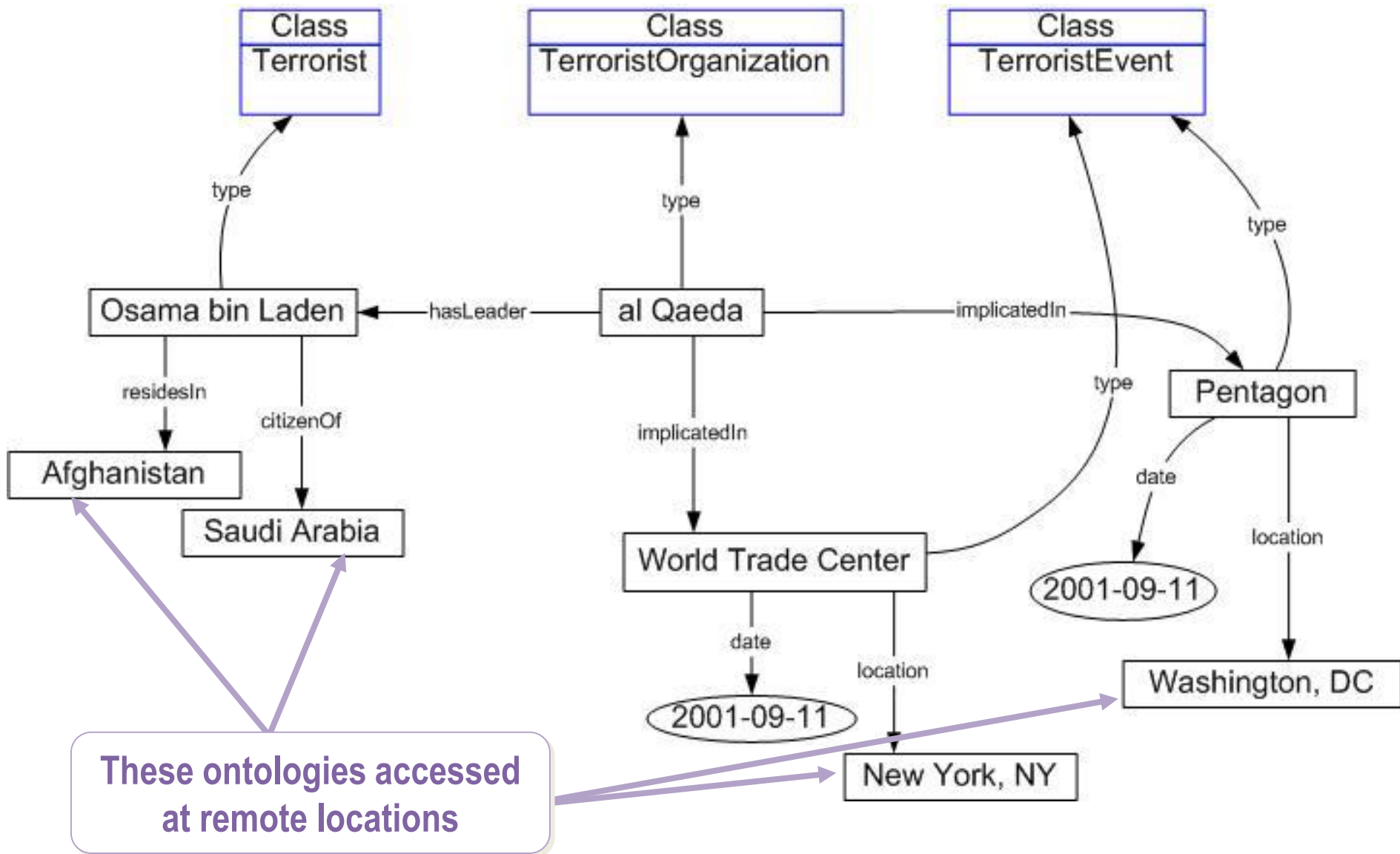
What is Al Qaeda?

A terrorist organization

Would you like additional information on?

- ☐ **Membership**
- ☐ **Locations**
- ☐ **Structure**
- ☐ **Finances**
- ☐ **Tactics**
- ☐ **Other terrorist organizations**

Примерна онтология

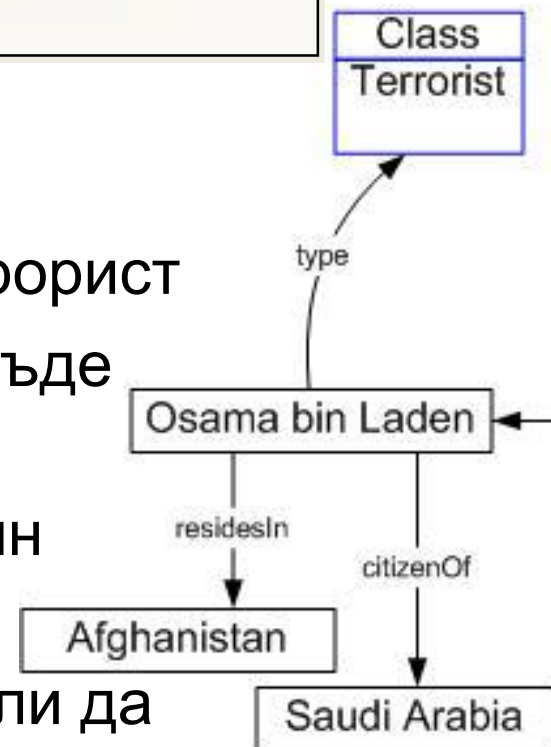

RDF-базирано заключение

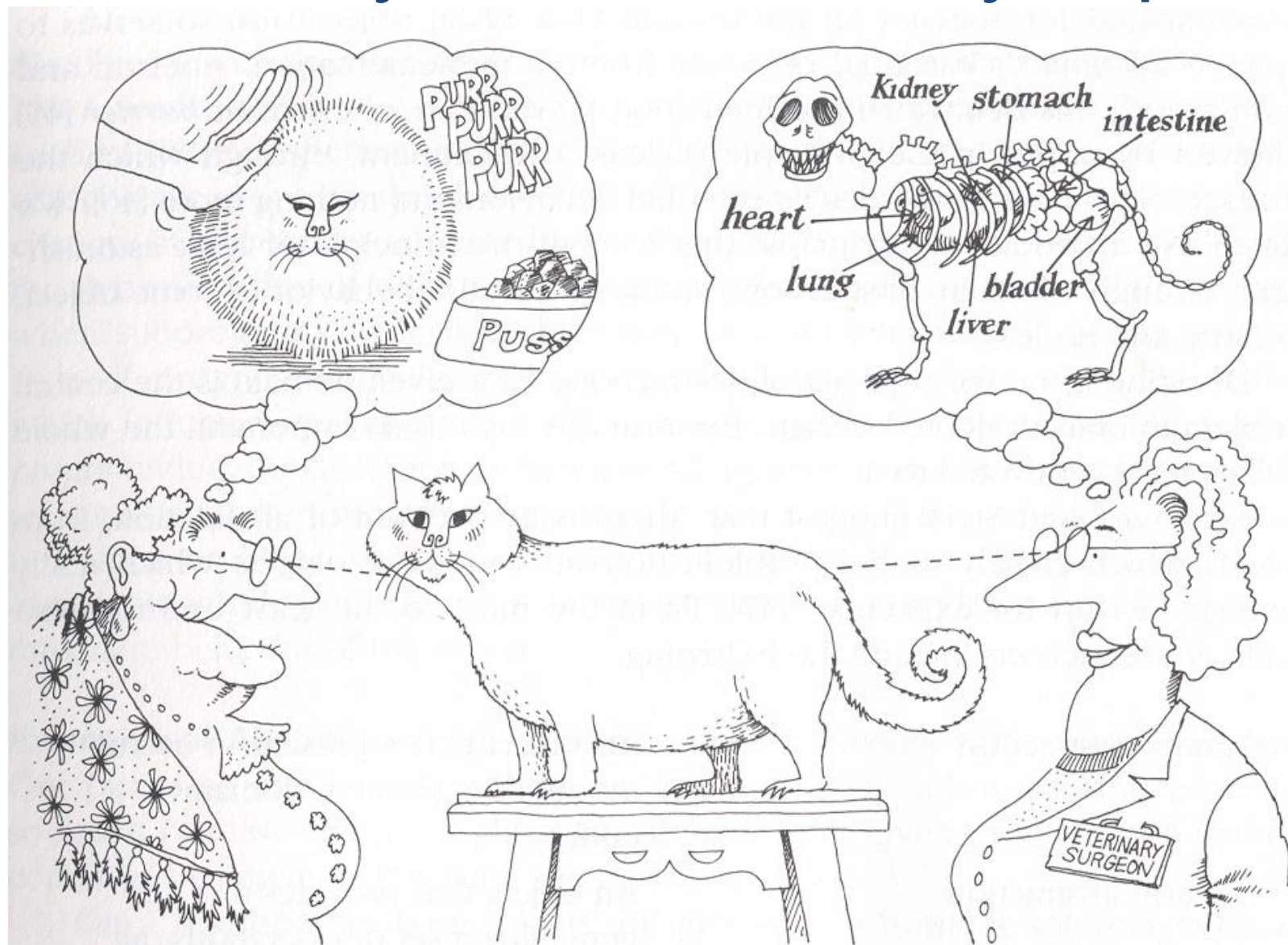
```
<daml:Class rdf:ID="Bin Laden">  
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="#terrorist"/>  
</daml:Class>
```

предполага

- Ако x е Бин Ладен, той трябва да е терорист
- Ако x е терорист, тогава той може да бъде или да не бъде Бин Ладен
- Ако x не е терорист, тогава той не е Бин Ладен
- Ако x не е Бин Ладен, той може да е или да не е терорист

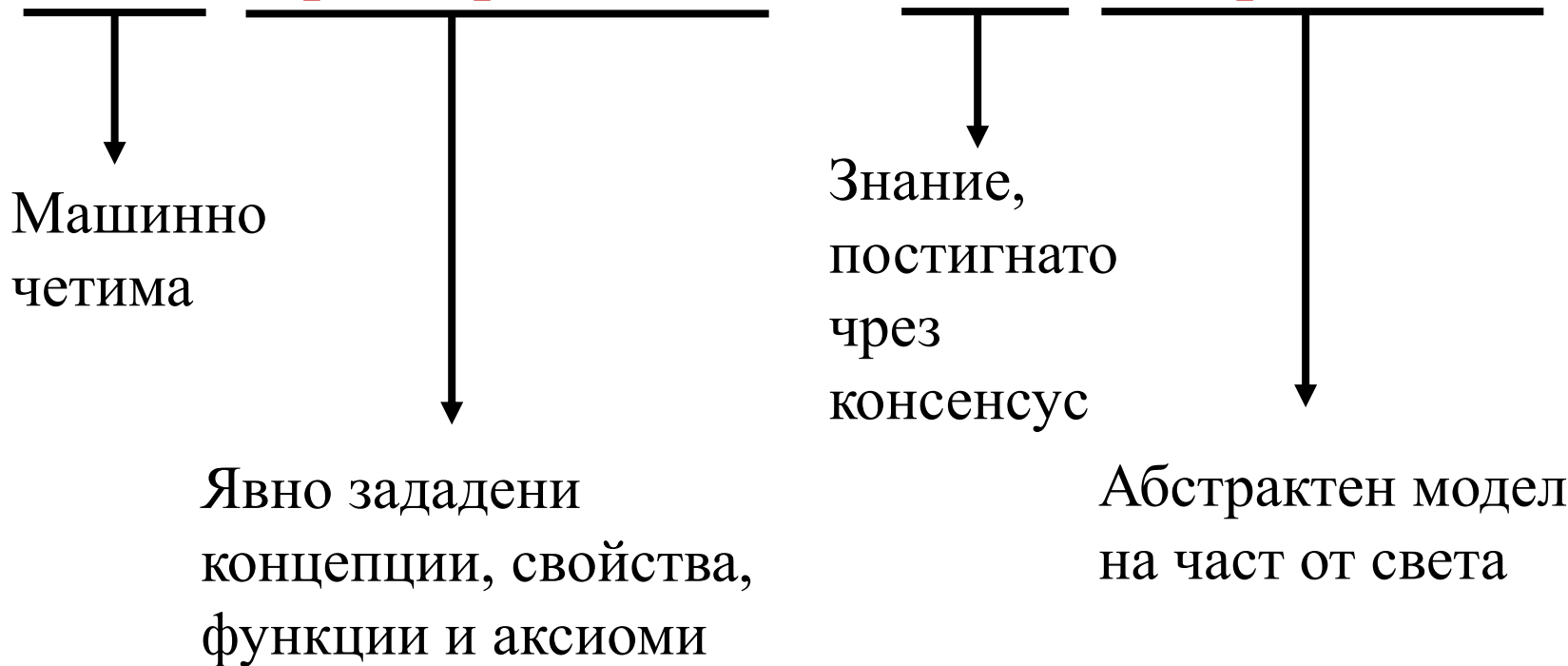

Комунікації между хора

Какво е онтология?

Formal, explicit specification of a shared conceptualization

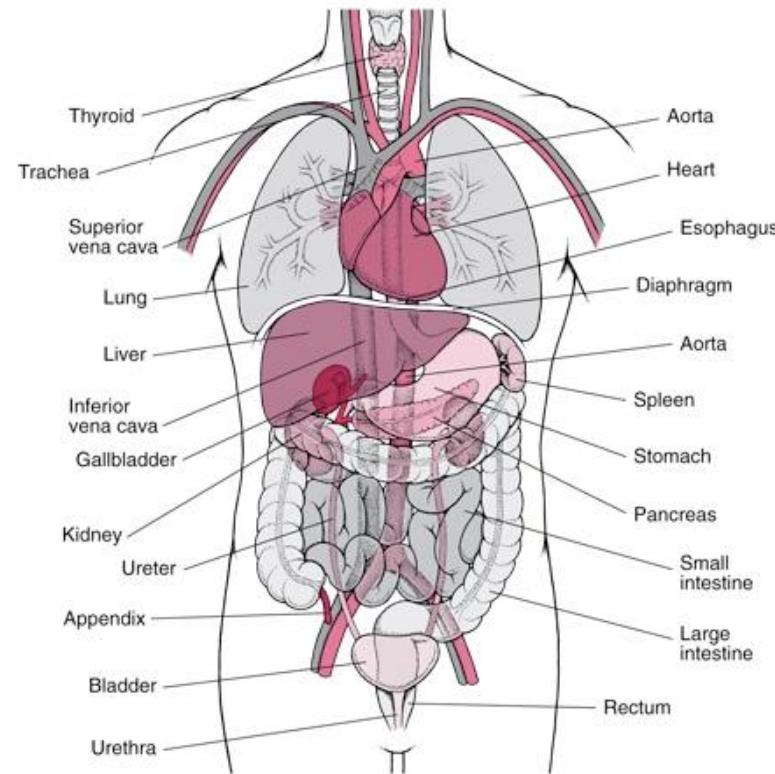

Tom Gruber, Knowledge Systems Laboratory at Stanford University

Какво е онтология?

Модел на (някои от) аспектите на част от света

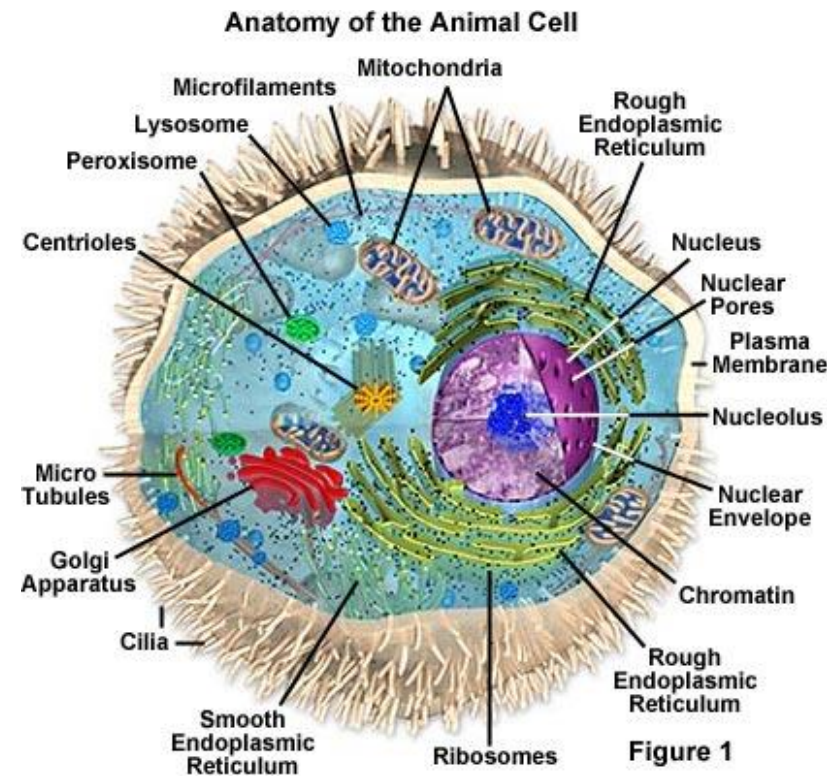
- Въвежда **речник** свързан с предметната област, напр.:
  - Анатомия

Какво е онтология?

Модел на (някои от) аспектите на част от света

- Въвежда **речник** свързан с предметната област, напр.:
  - Анатомия
  - Молекулярна биология

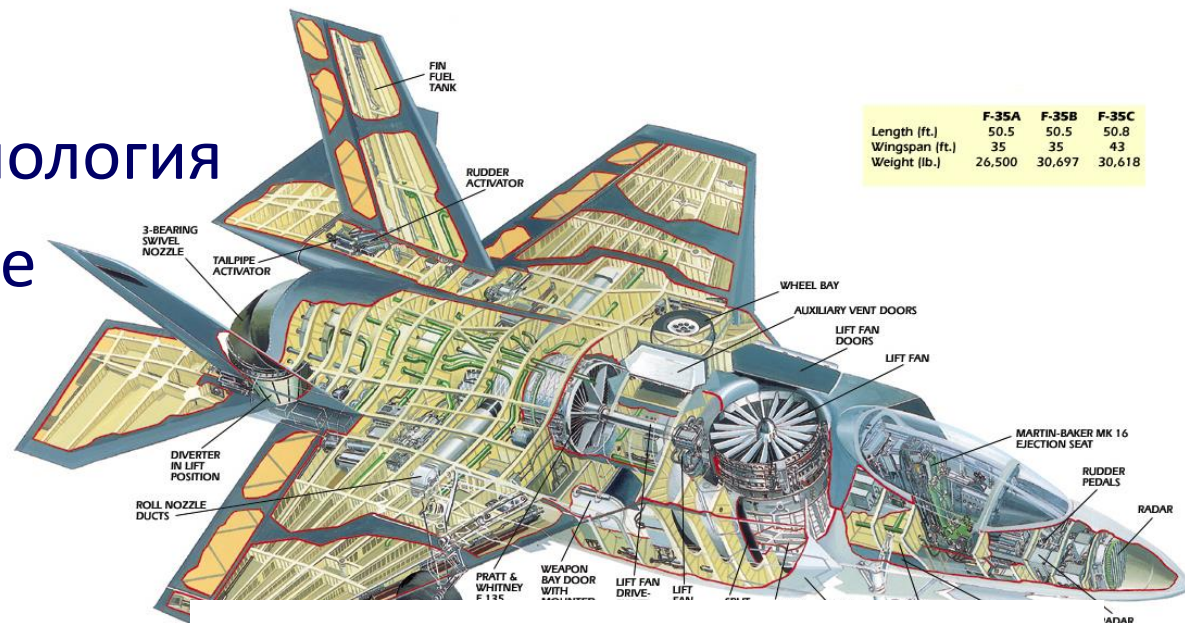

Какво е онтология?

Модел на (някои от) аспектите на част от света

- Въвежда **речник** свързан с предметната област, напр.:
  - Анатомия
  - Молекулярна биология
  - Самолетостроене

Какво е онтология?

Модел на (някои от) аспектите на част от света

- Въвежда **речник** свързан с предметната област, напр.:
  - Анатомия
  - Молекулярна биология
  - Самолетостроене
  - Сандвичи

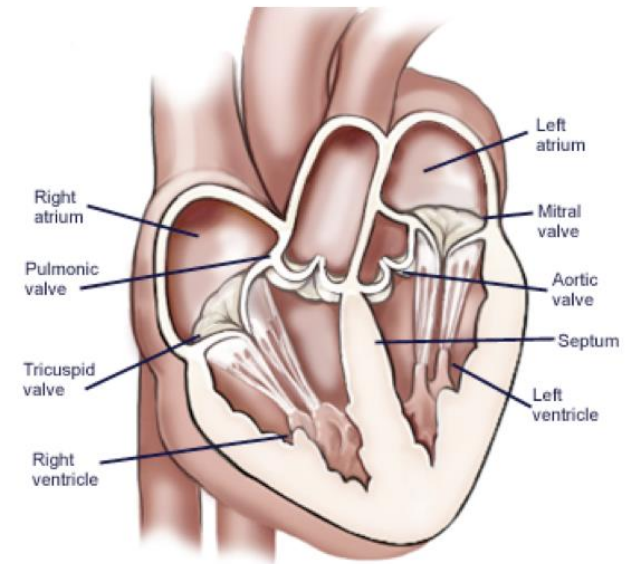

Какво е онтология?

Модел на (някои от) аспектите на част от света

- Въвежда **речник** свързан с предметната област
- Определя **значението** на термините:

Heart is a muscular organ that is part of the circulatory system

Какво е онтология?

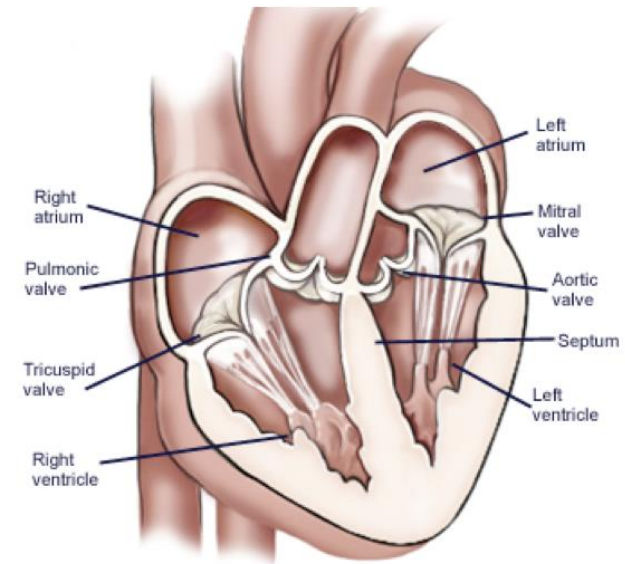
Модел на (някои от) аспектите на част от света

- Въвежда **речник** свързан с предметната област
- Определя **значението** на термините:

Heart is a muscular organ that
is part of the circulatory system

- **Формализация** чрез логика

$$\forall x. [\text{Heart}(x) \rightarrow \text{MuscularOrgan}(x) \wedge \\ \exists y. [\text{isPartOf}(x, y) \wedge \\ \text{CirculatorySystem}(y)]]$$

DL семантика

Задаване на семантика:

Interpretation function I

Interpretation domain Δ^I

Individuals

Individual Resources

John

Mary

Concepts

Classes of Resources

Lawyer

Doctor

Vehicle

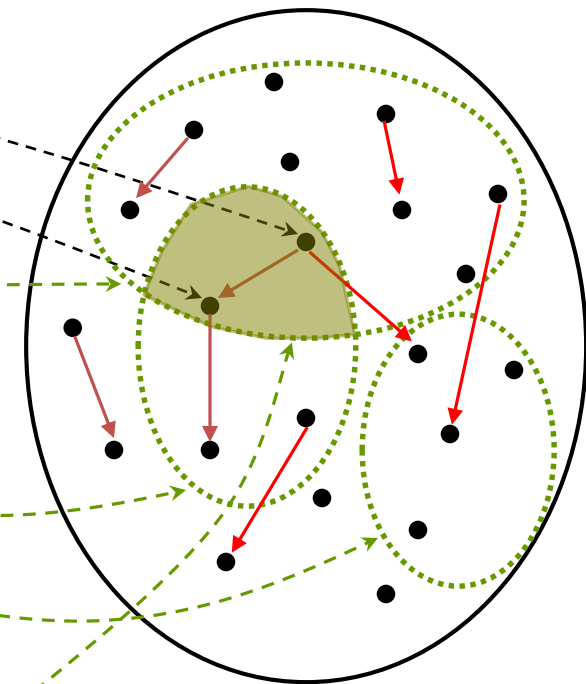
Roles

Properties of Resources

hasChild

owns

$(\text{Lawyer} \sqcap \text{Doctor})$

Предимства на използване на онтологии

- Комуникация между хора
- Оперативна съвместимост между софтуерни агенти
- Повторна употреба на знания
- Знанието за домейн става явно
- Анализ на знанията за определен домейн

Building an ontology is not a goal in itself.

Knowledge sharing and reuse

Елементи на онтоологиите

- Концепции (класове) + тяхната йерархия
- Свойства на класовете (слотове/атрибути)
- Ограничения над с-ва (type, cardinality, domain)
- Релации м/у концепции (disjoint, equality)
- Екземпляри (Instances)

Как изграждаме онтология?

Стъпки:

- определяме домейн и обхват
- изброяваме важните термини
- дефинираме класове и клас-йерархии
- дефинираме слотове (свойства)
- дефинираме ограничения над с-ва
(кардиналност, тип на стойност, ...)

Стъпка 1: Определете областта и обхвата

Домейн: география

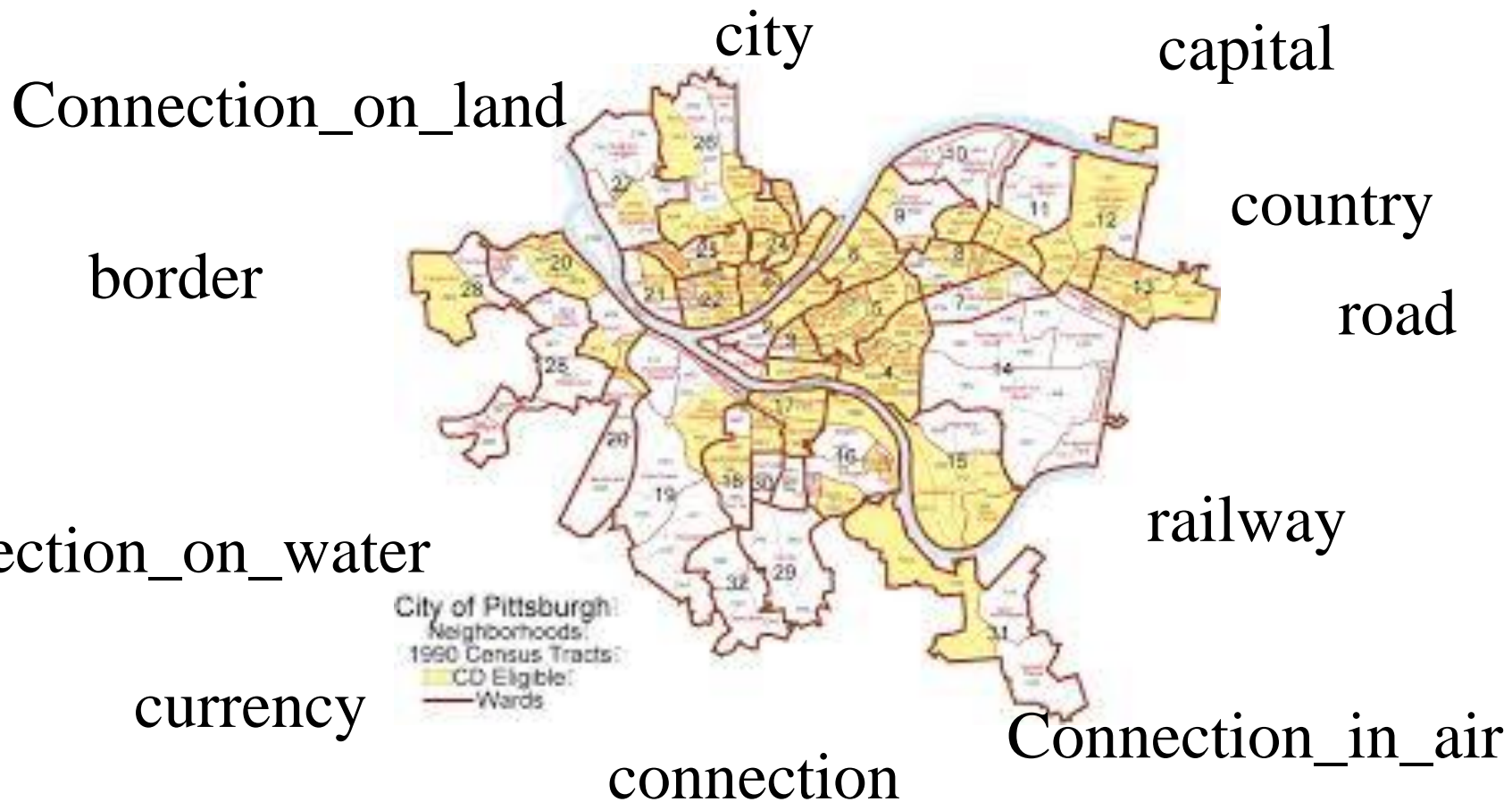
Приложение: агент-маршрутизатор

Възможни въпроси:

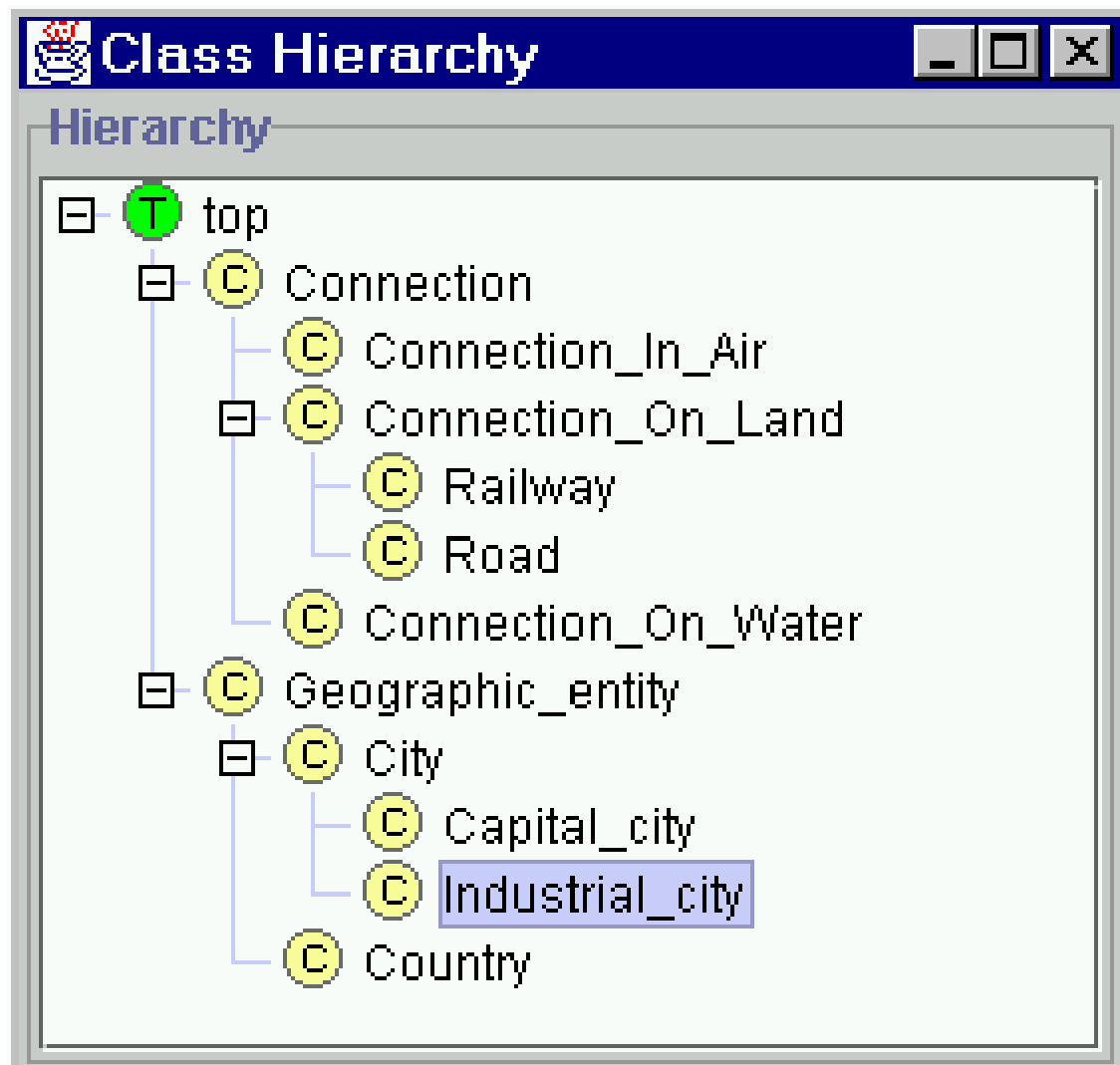
- Разстояние между два града?
- Какви са връзките между два града?
- В коя държава е даден град?
- Колко граници се пресичат?

Стъпка 2: Избройте важните термини

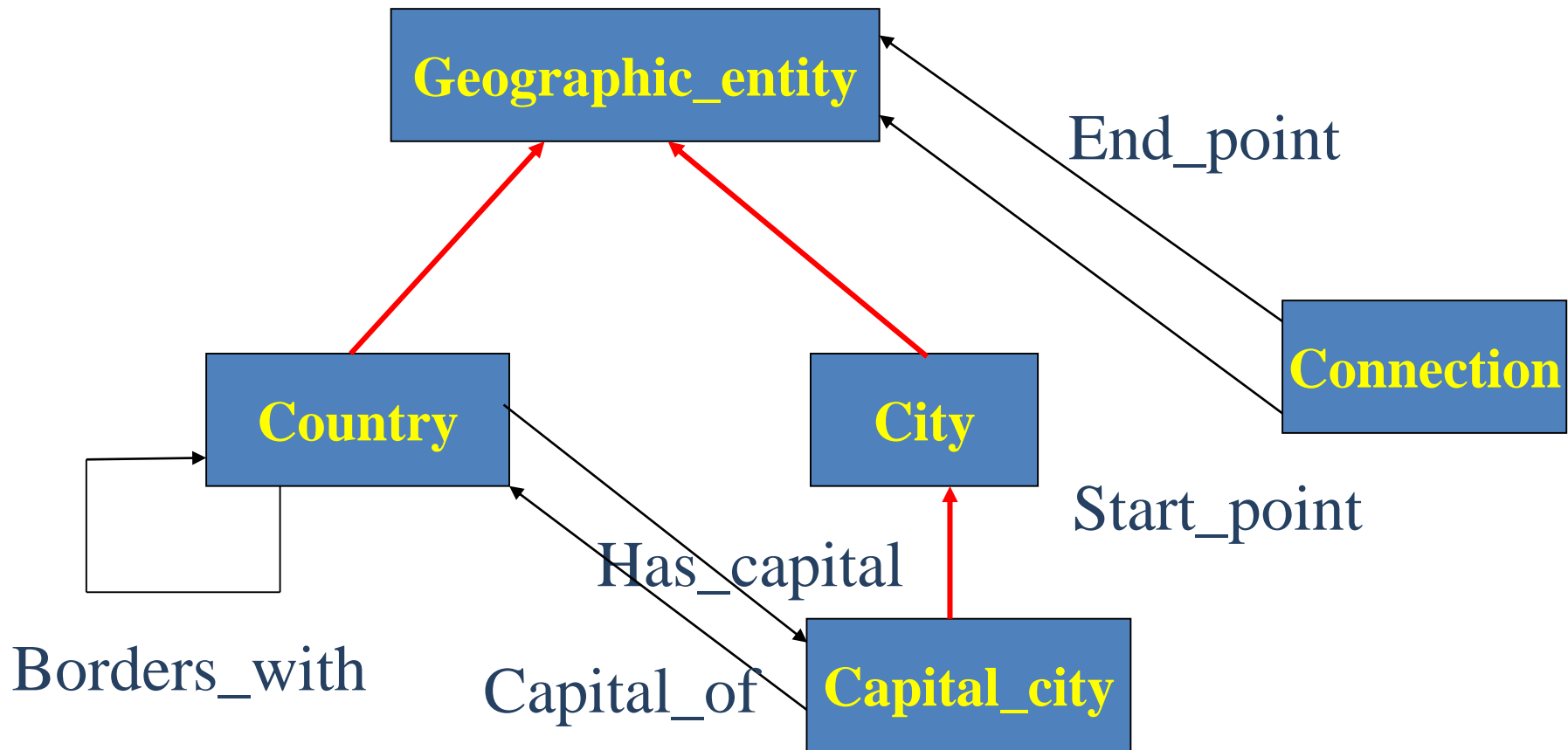

Стъпка 3: Определяне на класове и йерархия

Стъпка 4: Определяне на релации между класовете

Стъпка 5/6: Слотове и ограничения

- Slot-cardinality

*Ex: Borders_with **multiple**, Start_point **single***

- Slot-value type

*Ex: Borders_with - **Country***

Стъпка 7: Правила, аксиоми и събития

Правила: съждения (statements) във формата на *if-then* (*antecedent-consequent*) изречения, които описват логическите изводи, които могат да се извлекат от едно твърдение в определена форма

Аксиоми: твърдения (включително правила) в логическа форма, които заедно съставляват цялостната теория, описвана от онтологията в своята област на приложение.

За разлика от генеративните граматики и формалната логика, където аксиомите включват само изявления, утвърдени като априорни знания, тук аксиомите също така включват различни деривации.

Събития: промяна на атрибутите или отношения

Web Ontology Language (OWL)

10 февруари 2004 г. World Wide Web Consortium съобщи окончателното одобрение на два ключови Semantic Web технологии, ревизираният Resource Description Framework (RDF) и **Web Ontology Language (OWL)**.

<http://www.w3.org/2004/01/sws-pressrelease.html.en>

Въведение в OWL

- Какво е OWL?

- OWL е език за дефиниране на уеб онтологии и свързаните с тях бази от знания (Knowledge Bases)
- OWL е преразглеждане на DAML+OIL (Web-based representation and inference layer for ontologies) езици за уеб онтологии, относно използването им в практиката

Наръчник: проектиране на онтологии с Protégé

- Protégé е редактор за онтологии и бази знания (<http://protege.stanford.edu>).
- Protégé е Java инструмент с отворен код, който предоставя разширяема архитектура за създаването на персонализирани приложения.
- Наличен е също така и онлайн на <http://webprotege.stanford.edu/>

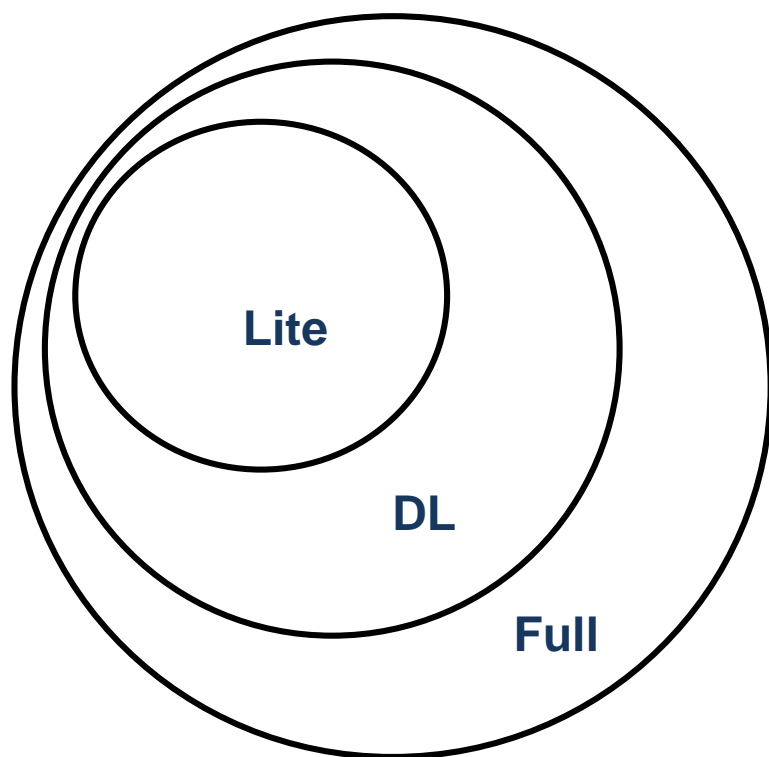
OWL ни помага...

...да опишем нещо, вместо само да го именуваме.

Класът (BlueThing) няма смисъл само по себе си

Но има смисъл класът (BlueThing complete
owl:Thing
restriction (hasColour someValuesFrom (Blue))
)

OWL се предлага в три варианта

Lite

частично ограничен, за да се подпомогне кривата на обучение

DL = Description Logic

Дескриптивната логика е вид First Order Logic (FOL) и служи за разсъждения

Full

неограничено ползване на OWL конструкции, но не предполага разсъждения

OWL представления

- OWL често се смята за разширение на RDF, което не е съвсем вярно
- OWL е синтактично независим език, който има няколко общи представления
  - Abstract Syntax
  - N3
  - RDF / XML

OWL синтаксис: abstract syntax

- Най-ясен и четим за човека синтаксис

Axioms are used to associate class and property identifiers with either **partial** or **complete** specifications of their characteristics

```
Class (SpicyPizza complete
  annotation (rdfs:label "PizzaTemperada"@pt)
  annotation (rdfs:comment "Any pizza that
has a spicy topping is a SpicyPizza"@en)
  Pizza
  restriction (hasTopping
    someValuesFrom (SpicyTopping) )
)
```

at least one of the **hasTopping** properties of a **Pizza** must point to an individual that is a **SpicyTopping**

OWL синтаксис: N3

- Препоръчва се за четими от човек фрагменти

Default:SpicyPizza

```
a owl:Class ;
```

```
rdfs:comment "Any pizza that has a spicy topping is a  
                SpicyPizza"@en ;
```

```
rdfs:label "PizzaTemperada"@pt ;
```

```
owl:equivalentClass
```

```
    [ a owl:Class ;
```

```
      owl:intersectionOf (default:Pizza
```

```
        [ a owl:Restriction ;
```

```
          owl:onProperty default:hasTopping ;
```

```
          owl:someValuesFrom default:SpicyTopping
```

```
        ] )
```

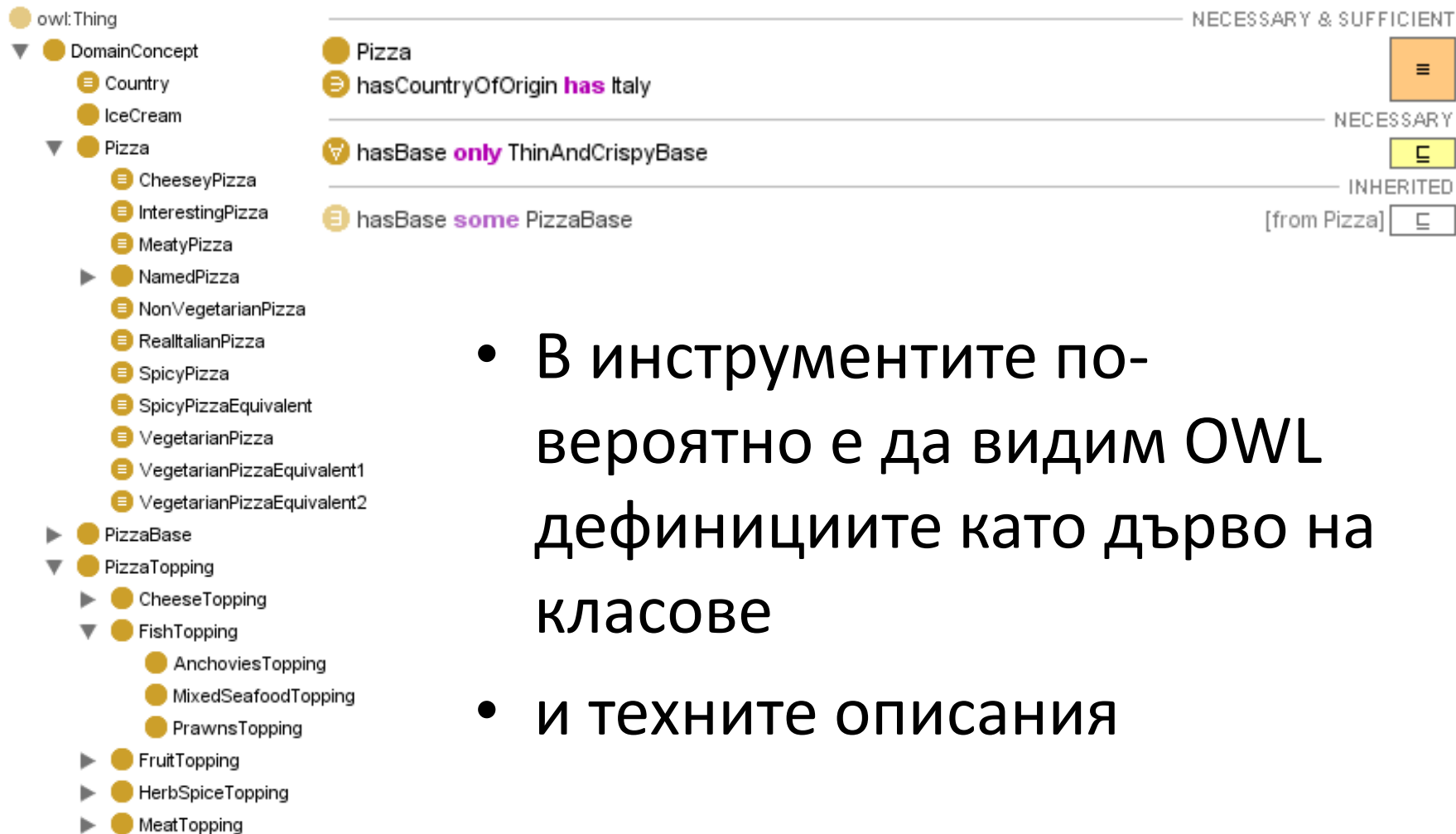
```
    ] .
```

OWL синтаксис : RDF/XML

- Препоръчва се за сериализация

```
<owl:Class rdf:ID="SpicyPizza">
  <rdfs:label xml:lang="pt">PizzaTemperada</rdfs:label>
  <rdfs:comment xml:lang="en">Any pizza that has a spicy
topping is a SpicyPizza</rdfs:comment>
  <owl:equivalentClass>
    <owl:Class>
      <owl:intersectionOf rdf:parseType="Collection">
        <owl:Class rdf:about="#Pizza"/>
        <owl:Restriction>
          <owl:onProperty>
            <owl:ObjectProperty rdf:about="#hasTopping"/>
          </owl:onProperty>
          <owl:someValuesFrom rdf:resource="#SpicyTopping"/>
        </owl:Restriction>
      </owl:intersectionOf>
    </owl:Class>
  </owl:equivalentClass>
</owl:Class>
```

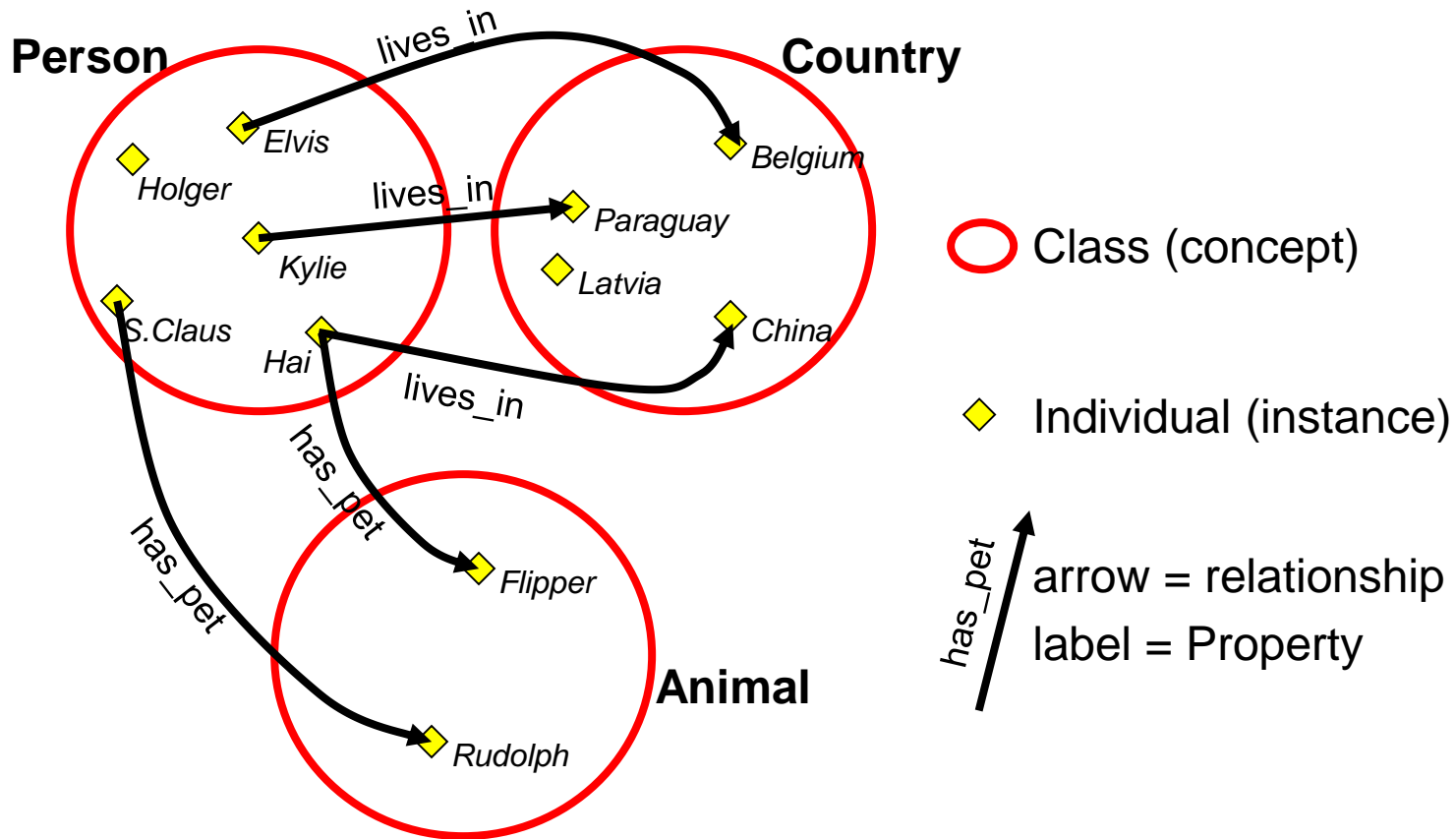
Програмните инструменти „скриват“ синтаксиса

- В инструментите по-вероятно е да видим OWL дефинициите като дърво на класове
- и техните описания

OWL конструкции

OWL конструкции: Classes

Примери: Mammal, Tree, Person, Building, Fluid, Company

- Класовете са множества от екземпляри
- като “Type”, “Concept”, “Category”, “Kind”
- Членството в класа зависи от логическото описание, а не от името
- Класът има описание, тип и релации
- Класове не трябва да бъде непременно назовани - те могат да бъдат и логически изрази – например **things that have colour Blue**

Описание на клас

Става чрез:

- идентификатор на клас (URI)
- изчерпателно изброяване (enumeration) на индивиди, които заедно формират екземплярите на клас
- ограничение на свойство (property restriction)
- пресичане (intersection) на две или повече описания на класове
- обединение (union) на две или повече описания на класа
- допълнение (complement) към описание на клас

Описание чрез изброяване

```
<owl:Class>
```

```
<owl:oneOf rdf:parseType="Collection">
```

```
<owl:Thing rdf:about="#Eurasia"/>
```

```
<owl:Thing rdf:about="#Africa"/>
```

```
<owl:Thing rdf:about="#NorthAmerica"/>
```

```
<owl:Thing rdf:about="#SouthAmerica"/>
```

```
<owl:Thing rdf:about="#Australia"/>
```

```
<owl:Thing rdf:about="#Antarctica"/>
```

```
</owl:oneOf>
```

```
</owl:Class>
```

OWL конструкции: Properties

Примери: `hasPart`, `isInhabitedBy`, `isNextTo`, `occursBefore`

- Свойствата (Properties) свързват екземплярите или индивидите (Individuals)
- Индивидите са свързани чрез дадено свойство
- Релациите в OWL са **бинарни**:

Subject $\rightarrow$ predicate $\rightarrow$ Object

Individual a $\rightarrow$ hasProperty $\rightarrow$ Individual b

`nick_drummond` $\rightarrow$ `givesTalk` $\rightarrow$ `owl_overview_talk_Dec_2005`

OWL конструкции: Individuals

Примери: me, you, this talk, this room

- Екземплярите (Individuals) са **обектите** в предметната област
- като “Instance”, “Object”
- Един екземпляр може да бъде (често) член на множество класове
- *...every OWL class is associated with a set of individuals, called the **class extension**...*
(<https://www.w3.org/TR/owl-ref/>)

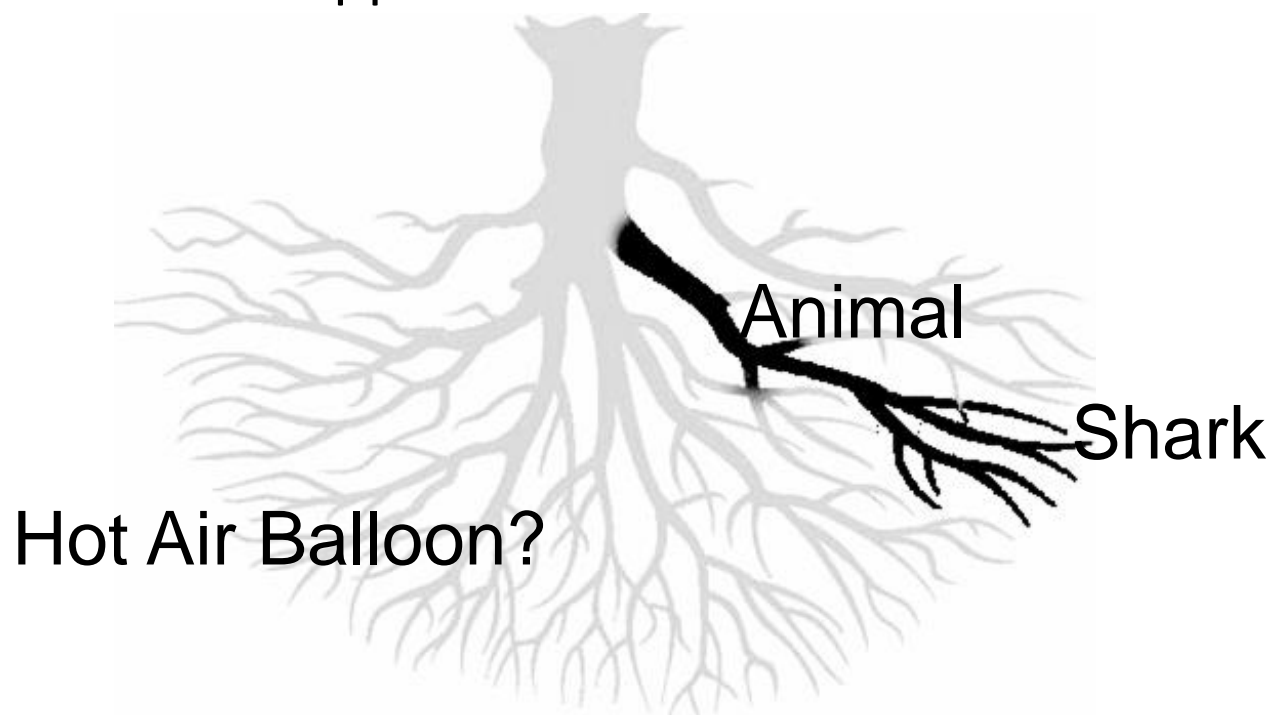
Използване на класове и екземпляри

- Повечето онтологии се състои почти изцяло от класове
- Използваме индивиди, когато е необходимо да опишем даден клас
- Внимавайте при добавянето на индивиди към онтологията, тъй като те могат да ограничат многократната ѝ употреба
- Напр. не можем да създадем нов вид (клас) Program, ако Program е физическо лице

Описание на йерархия от класове

Две важни неща за класа:

- Къде можем да ги сложим?
- Къде не можем да ги сложим?

owl:Thing

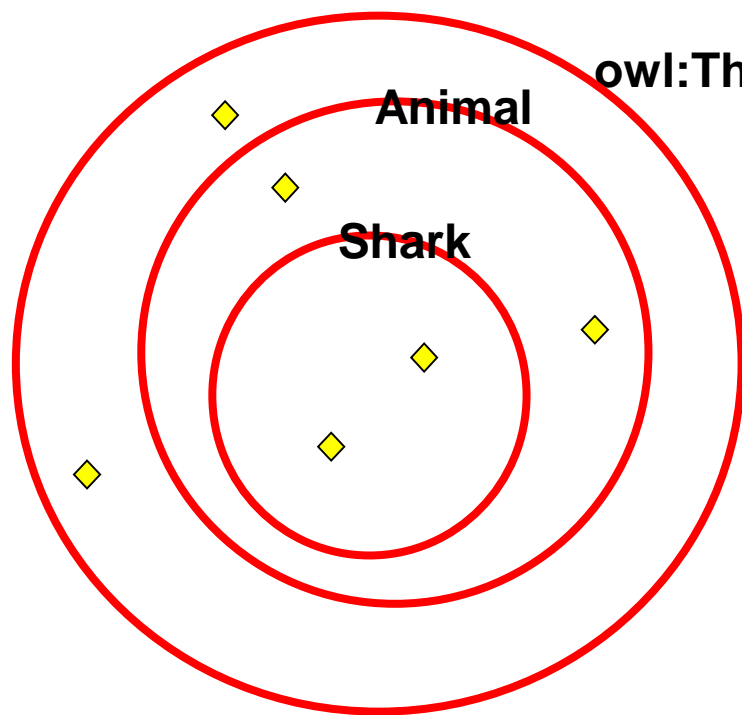
Animal

Shark

Къде можем да сложим класа?

Включване (Subsumption) в OWL

- Включването е основната ос (отношения) в OWL
- Superclass/subclass релация, от тип “is-a”
- **Всички** членове на подклас трябва да бъдат членове на неговите супер-класове

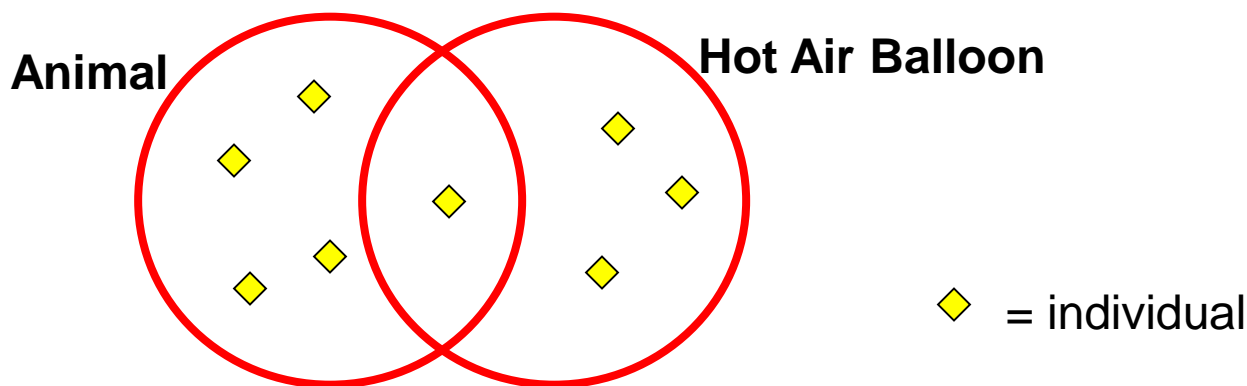

- Animal subsumes Shark
- Animal is a superclass of Shark
- Shark is a subclass of Animal
- **All** Sharks are also Animals

Къде не можем да сложим класа?

Disjointness in OWL

Независимо от това къде съществуват в йерархията, OWL предполага, че класовете могат да се препокриват

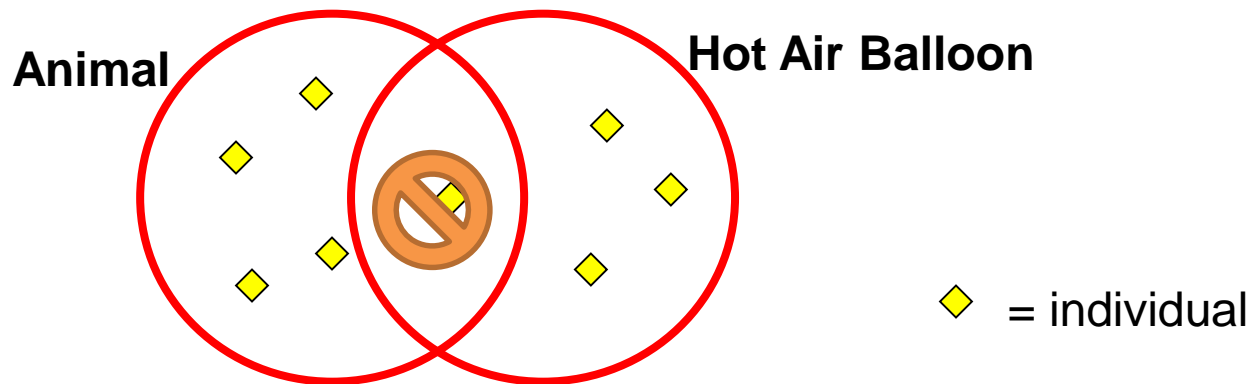

По подразбиране, един индивид може да е **Animal** и **Hot Air Balloon** в едно и също време

Къде не можем да сложим класа?

Disjointness in OWL

Ако два класа са disjoint – тогава...

...едно нещо не може да бъде **Animal** и **Hot Air Balloon** едновременно

Пример

- Има два типа животни, **Male** и **Female**.

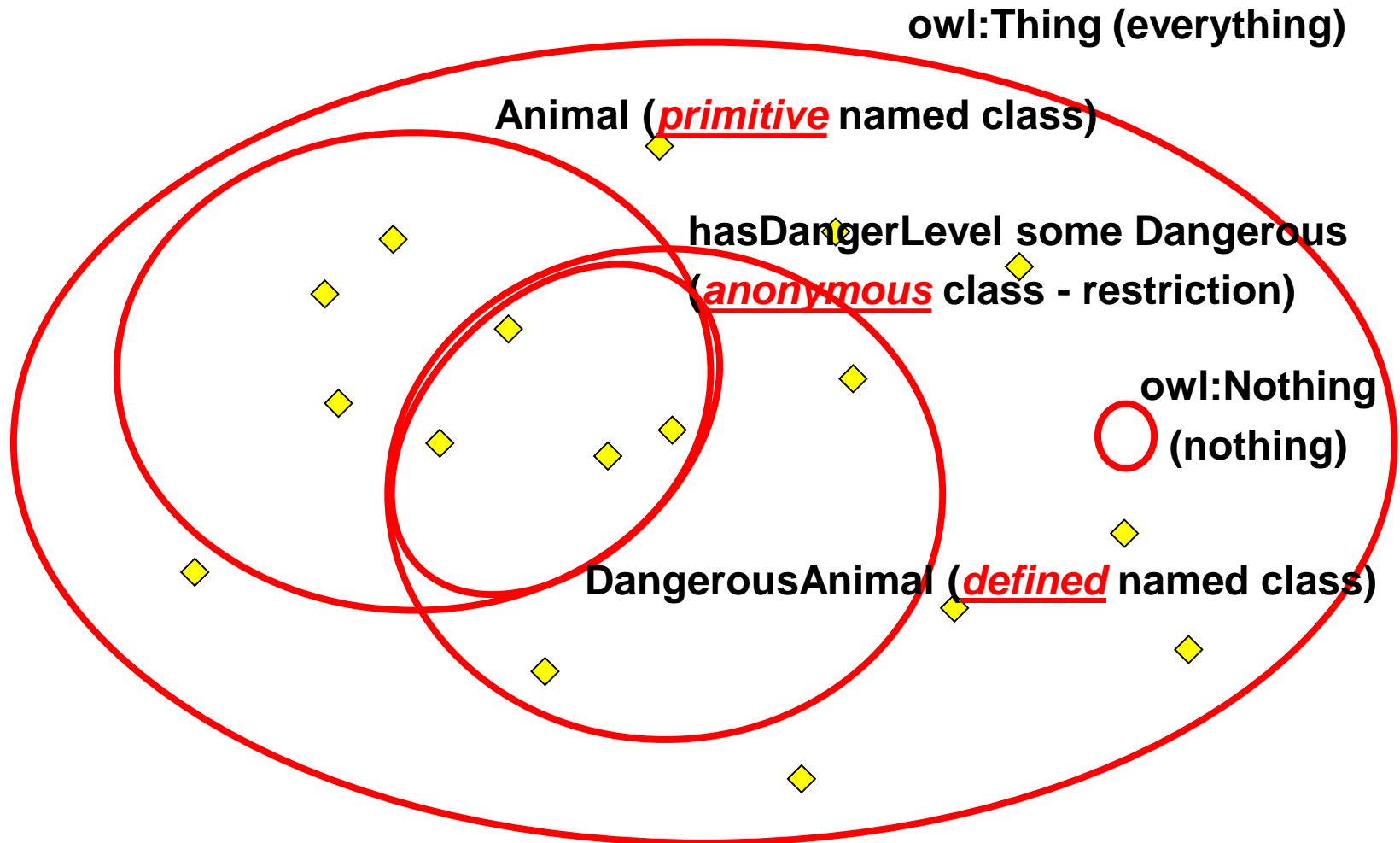
```
<rdfs:Class rdf:ID="Male">  
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="#Animal"/>  
</rdfs:Class>
```

- Елементът **subClassOf** element заявява, че субектът му - **Male** – е подклас на обекта му, т.е. на ресурса **#Animal**.

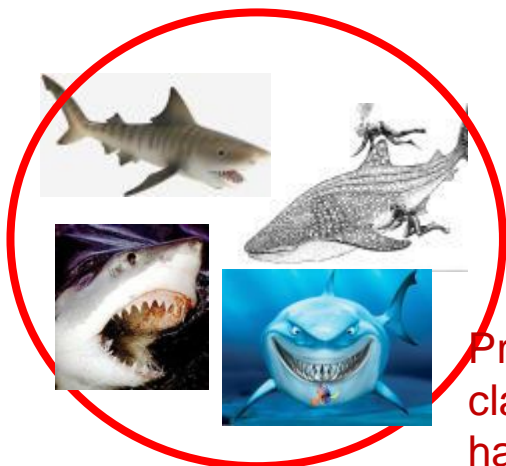
```
<rdfs:Class rdf:ID="Female">  
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="#Animal"/>  
  <owl:disjointWith rdf:resource="#Male"/>  
</rdfs:Class>
```

- Някои животни са **Female**, но никое не е **Male** и **Female** (в тази онтология), понеже двата класа са **disjoint** (свойство, зададено чрез елемента **disjointWith**).

Типове класове

Примитивни спрямо дефинирани класове

Sharks

“Natural Kinds”

Описва задължителните свойства
на членовете на класа, напр.

live underwater:

“All sharks live underwater, but
not everything that lives
underwater is a shark”

XML

Primitive
classes only
have necessary
conditions, i.e.,
superclasses

Defined
classes have
necessary and
sufficient
conditions

Blue Things

“Smart Class” – като заявка

Както примитивните, но описват
и достатъчните свойства за
членство в класа, напр.

have colour Blue:

“**All** things that have colour blue
are members of this class”

OWL

Анонимни класове

- Създадени от логически изрази
  - Unions and Intersections (Or, And)
  - Complements (Not)
  - Enumerations (specified membership)
  - Restrictions (related to Property use)
- Членовете на анонимен клас са множество от индивиди, които отговарят на неговата логическа дефиниция

Релации в OWL

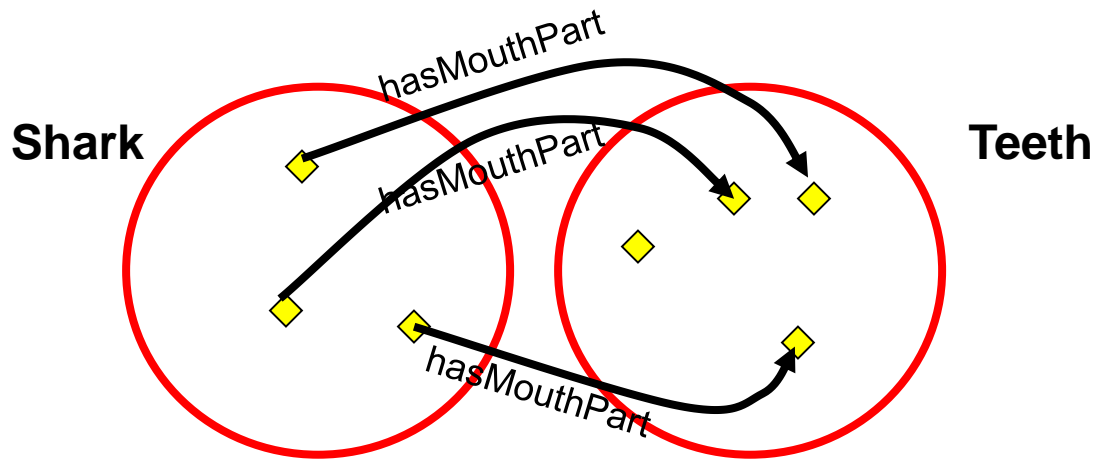
- В OWL-DL, взаимоотношения могат да се формират само между индивидите или между даден индивид и стойност на данни.
(в OWL-Full, класовете могат да имат релации помежду си, но с тях не може да се разсъждава)
- Релациите се задават чрез свойства (**Properties**)
- Можем да ограничим използването на Properties:
  - глобално – чрез указване на неща за самото Property
  - локално – чрез ограничаване на използването им в даден Class

Ограничения (Restrictions)

- Ограничения са тип анонимен клас
- Те описват отношенията, които трябва да притежават членовете на този клас

Пример

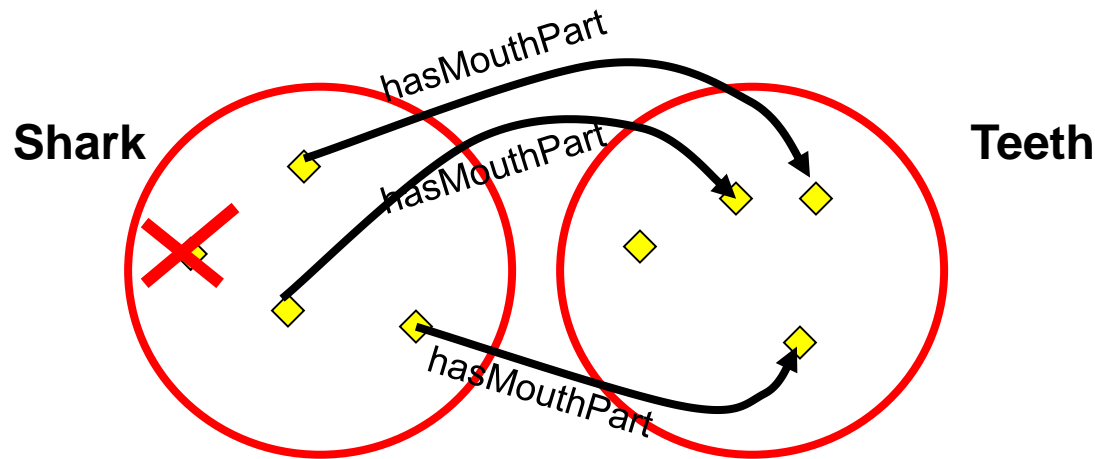
Ограничение за примитивния клас **Shark**:
задължително член на **Shark** *hasMouthPart* **Teeth**

“Every member of the **Shark** class must have *at least one* mouthpart from the class **Teeth**”

Пример

Екзистенциално ограничение за примитивния клас **Shark**:
задължително член на **Shark** *hasMouthPart* **Teeth**

“There can be no member of **Shark**, that does not have *at least one hasMouthPart relationship* with an member of class **Teeth**”

Ограничения на свойство (property restriction)

- ***Value constraints*** - built-in OWL property
  - *owl:allValuesFrom*
  - *owl:someValuesFrom*
  - *owl:hasValue*
- ***Cardinality constraints***
  - *owl:maxCardinality*
  - *owl:minCardinality*
  - *owl:Cardinality*

Типове ограничения

$\exists$	Existential, someValuesFrom	“Some”, “At least one”
$\forall$	Universal, allValuesFrom	“Only”
$\exists$	hasValue	“equals x”
$=$	Cardinality	“Exactly n”
$\leq$	Max Cardinality	“At most n”
$\geq$	Min Cardinality	“At least n”

“someValuesFrom” vs “allValuesFrom”

- В контекста на OWL (който като DL език) те отразяват ограниченията върху свойствата, особено за класа на стойностите на свойствата
- Напр. ако искате да заявите за автомобила **Car**, който има свойството **manufactured_by**, това свойство да е с обхват, ограничен до членове на производителя на класа
- **allValuesFrom** изисква всички стойности на свойството да са от този клас
- **someValuesFrom** изисква поне една стойност на свойството да е от този клас

:Person

a owl:Class ;

rdfs:subClassOf

[a owl:Restriction ;

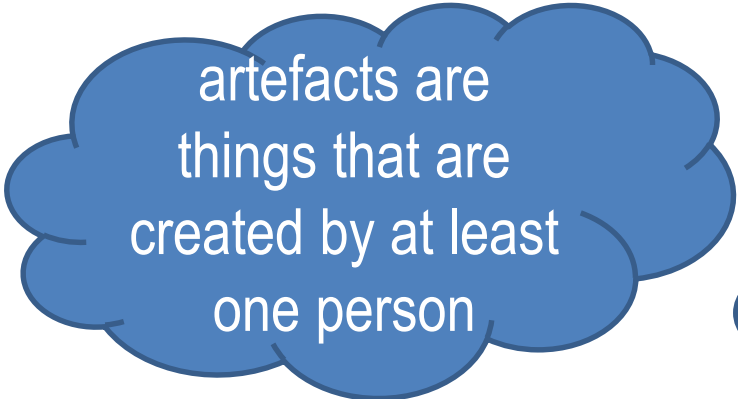
owl:onProperty :creatorOf ;

owl:allValuesFrom :Artefact

].

all things created
by persons are
artefacts

artefacts are
things that are
created by at least
one person

:Artefact

a owl:Class ;

owl:equivalentClass

[a owl:Restriction ;

owl:onProperty :createdBy ;

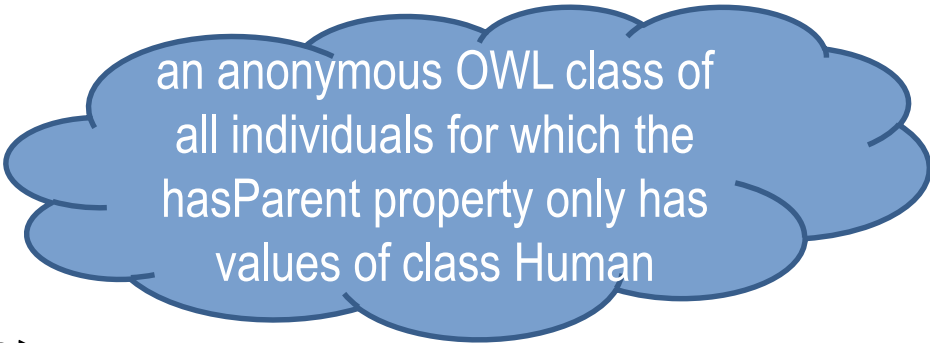
owl:someValuesFrom :Person
].

```
<owl:Restriction>
```

```
<owl:onProperty rdf:resource="#hasParent" />
```

```
<owl:allValuesFrom rdf:resource="#Human" />
```

```
</owl:Restriction>
```


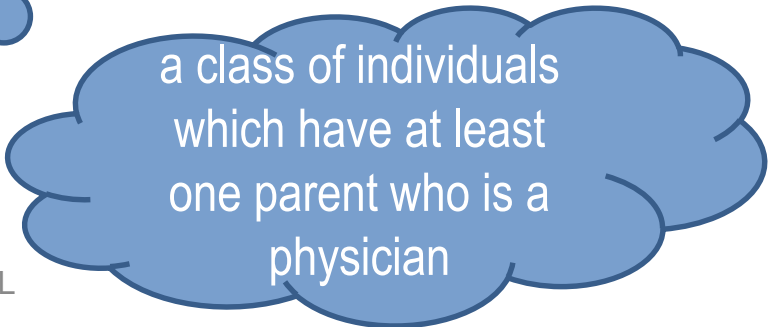
an anonymous OWL class of
all individuals for which the
hasParent property only has
values of class Human

```
<owl:Restriction>
```

```
<owl:onProperty rdf:resource="#hasParent" />
```

```
<owl:someValuesFrom rdf:resource="#Physician" />
```

```
</owl:Restriction>
```


a class of individuals
which have at least
one parent who is a
physician

*"Red wine is a subclass of all things
that **have** a red color."*

:RedWine

a owl:Class ;

rdfs:subClassOf

[a owl:Restriction ;

owl:onProperty :color ;

owl:hasValue

red^^<<http://www.w3.org/2001/XMLSchema#string>>

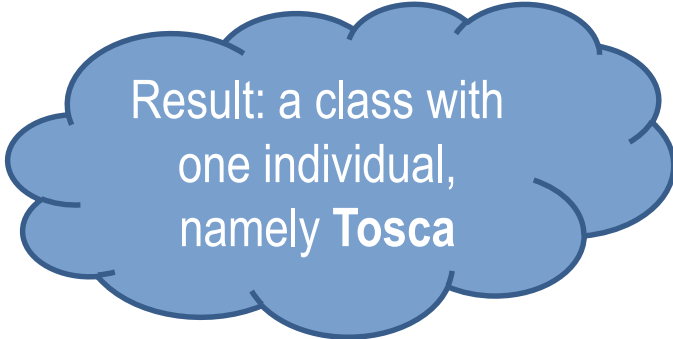
].


```

<owl:Class>
  <owl:intersectionOf rdf:parseType="Collection">
    <owl:Class>
      <owl:oneOf rdf:parseType="Collection">
        <owl:Thing rdf:about="#Tosca" />
        <owl:Thing rdf:about="#Salome" />
      </owl:oneOf>
    </owl:Class>
    <owl:Class>
      <owl:oneOf rdf:parseType="Collection">
        <owl:Thing rdf:about="#Turandot" />
        <owl:Thing rdf:about="#Tosca" />
      </owl:oneOf>
    </owl:Class>
  </owl:intersectionOf>
</owl:Class>

```

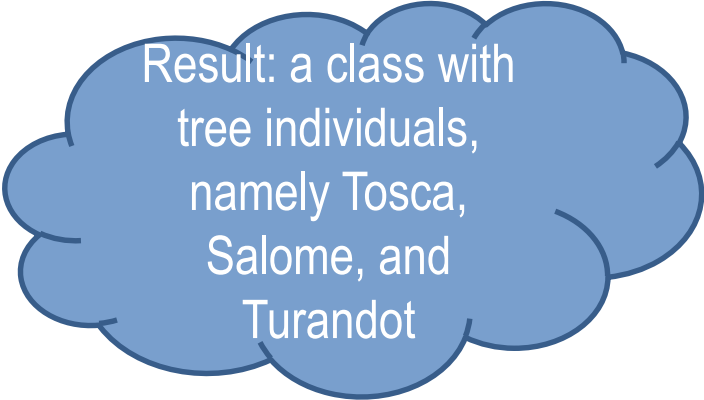

Result: a class with
one individual,
namely **Tosca**

```

<owl:Class>
  <owl:unionOf rdf:parseType="Collection">
    <owl:Class>
      <owl:oneOf rdf:parseType="Collection">
        <owl:Thing rdf:about="#Tosca" />
        <owl:Thing rdf:about="#Salome" />
      </owl:oneOf>
    </owl:Class>
    <owl:Class>
      <owl:oneOf rdf:parseType="Collection">
        <owl:Thing rdf:about="#Turandot" />
        <owl:Thing rdf:about="#Tosca" />
      </owl:oneOf>
    </owl:Class>
  </owl:unionOf>
</owl:Class>

```

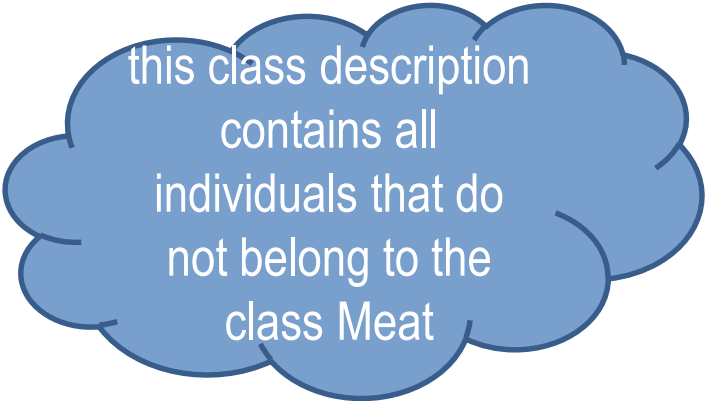

Result: a class with
tree individuals,
namely Tosca,
Salome, and
Turandot

//An **owl:complementOf** statement describes a class for which the class extension contains exactly those individuals that do not belong to the class extension of the class description that is the object of the statement.

```
<owl:Class>  
  <owl:complementOf>  
    <owl:Class rdf:about="#Meat"/>  
  </owl:complementOf>  
</owl:Class>
```


this class description
contains all
individuals that do
not belong to the
class Meat

Типове свойства

- Different Types:
  - Object Property
свързва членове на класа (individuals) с членове
  - Datatype Property
свързва членове с данни (int, string, float etc)
  - Annotation Property
прикрепва метаданни към classes, individuals или properties

Характеристики на свойствата

- Домейн (Domain) и обхват (range)
- Йерархия от свойства
- Обратни свойства (Inverse properties)
- Свойствата могат да бъдат:
  - Transitive
  - Functional
  - Inverse Functional
  - Symmetric

OWL в един слайд

- **Symmetric**: if $P(x, y)$ then $P(y, x)$
- **Transitive**: if $P(x, y)$ and $P(y, z)$ then $P(x, z)$
- **Functional**: if $P(x, y)$ and $P(x, z)$ then $y = z$
- **InverseOf**: if $P_1(x, y)$ then $P_2(y, x)$
- **InverseFunctional**: if $P(y, x)$ and $P(z, x)$ then $y = z$
- **allValuesFrom**: $P(x, y)$ and $y = \text{allValuesFrom}(C)$
- **someValuesFrom**: $P(x, y)$ and $y = \text{someValuesFrom}(C)$
- **hasValue**: $P(x, y)$ and $y = \text{hasValue}(v)$
- **cardinality**: $\text{cardinality}(P) = N$
- **minCardinality**: $\text{minCardinality}(P) = N$
- **maxCardinality**: $\text{maxCardinality}(P) = N$
- **equivalentProperty**: $P_1 = P_2$
- **intersectionOf**: $C = \text{intersectionOf}(C_1, C_2, \dots)$
- **unionOf**: $C = \text{unionOf}(C_1, C_2, \dots)$
- **complementOf**: $C = \text{complementOf}(C_1)$
- **oneOf**: $C = \text{one of}(v_1, v_2, \dots)$
- **equivalentClass**: $C_1 = C_2$
- **disjointWith**: $C_1 \neq C_2$
- **sameIndividualAs**: $I_1 = I_2$
- **differentFrom**: $I_1 \neq I_2$
- **AllDifferent**: $I_1 \neq I_2, I_1 \neq I_3, I_2 \neq I_3, \dots$
- **Thing**: $I_1, I_2, \dots$

Properties
limited to a
single value

Legend:

Properties are indicated by: P, P_1, P_2 , etc.

Specific classes are indicated by: x, y, z

Generic classes are indicated by: $C, C_1, C_2, \dots$

Values are indicated by: $v, v_1, v_2, \dots$

Instance documents are indicated by: I_1, I_2, I_3 , etc.

A number is indicated by: N

$P(x, y)$ is read as: "property P relates x to y "

Други примери

- $\text{Woman} \equiv \text{Person} \sqcap \text{Female}$
- $\text{Man} \equiv \text{Person} \sqcap \neg \text{Woman}$
- $\text{Mother} \equiv \text{Woman} \sqcap \exists \text{hasChild}.\text{Person}$
- $\text{Father} \equiv \text{Man} \sqcap \exists \text{hasChild}.\text{Person}$
- $\text{Parent} \equiv \text{Father} \sqcup \text{Mother}$
- $\text{Grandmother} \equiv \text{Mother} \sqcap \exists \text{hasChild}.\text{Parent}$

Можем да заключим (макар да не е изрично дефинирано), че:

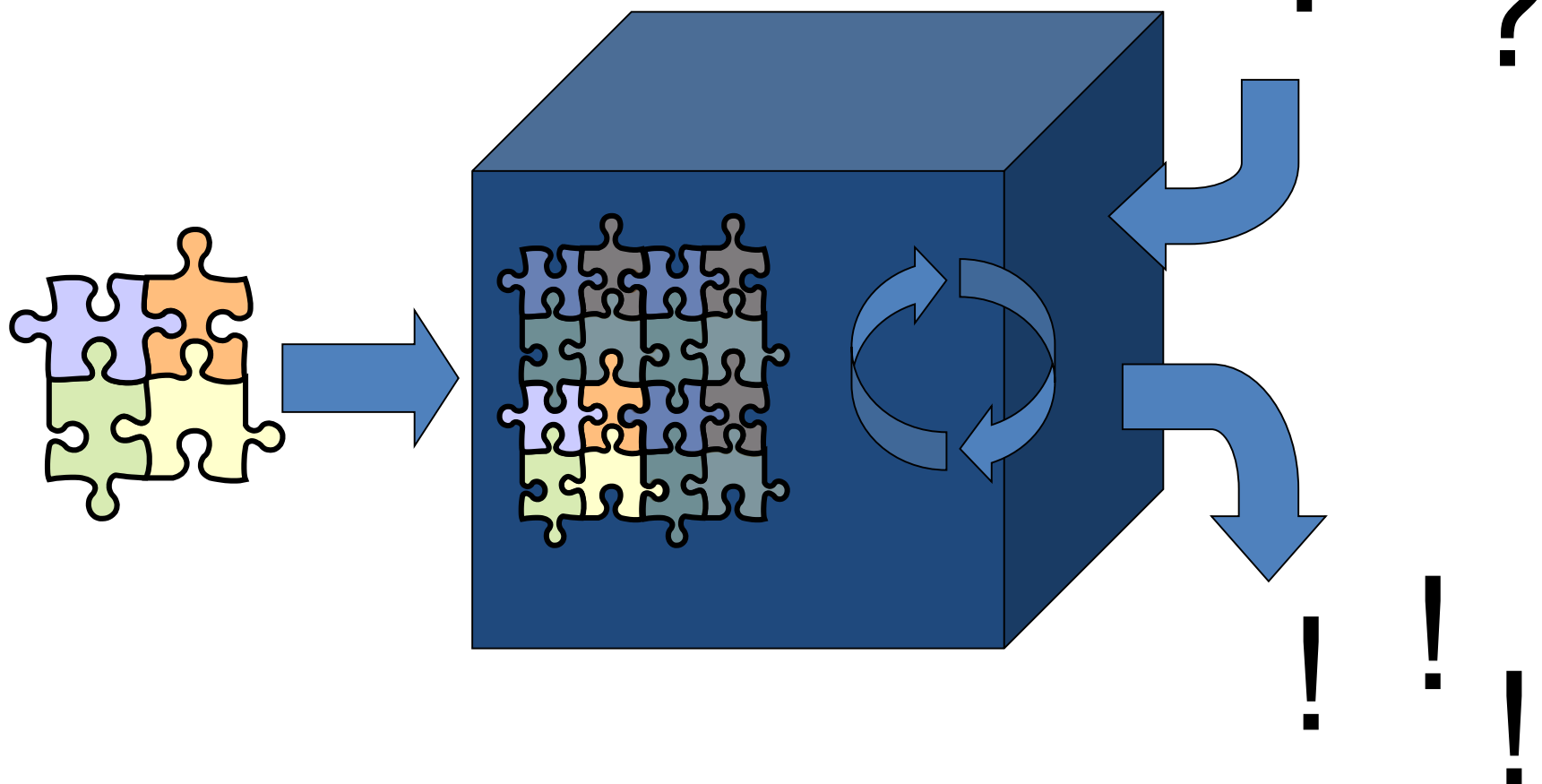
→ $\text{Grandmother} \sqsubseteq \text{Person}$

→ $\text{Grandmother} \sqsubseteq \text{Woman}$

и т.н.

Разсъждения (Reasoning) & изводи (Inference)

Reasoners: Inference

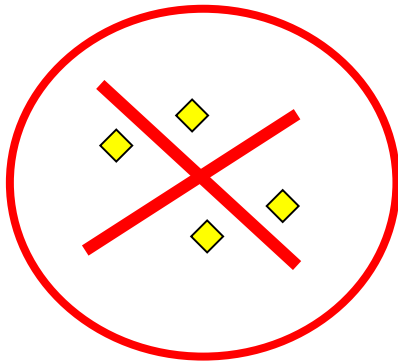
- Reasoners се използват за заключения относно информация, която не е изрично налична в онтологията
- Наричат се още Класификатори
- Стандартни услуги на reasoner са:
  - Проверка за консистентност - Consistency Checking
  - Проверка за включване - Subsumption Checking (Automatic Subsumption)
  - Проверка за еквивалентност - Equivalence Checking
  - Проверка за инстанцииране - Instantiation Checking

Проверка за КОНСИСТЕНТНОСТ

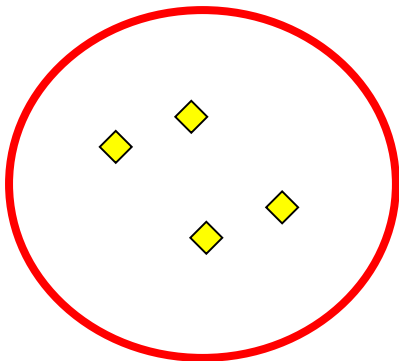
Shark (primitive class)

Animal and
eats some (Person and Seal)

Inconsistent = cannot contain any individuals

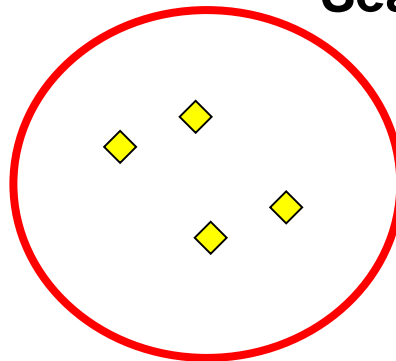

Person

XML

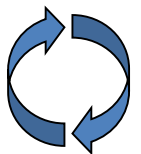
Seal

OWL

Disjoint (Person, Seal)

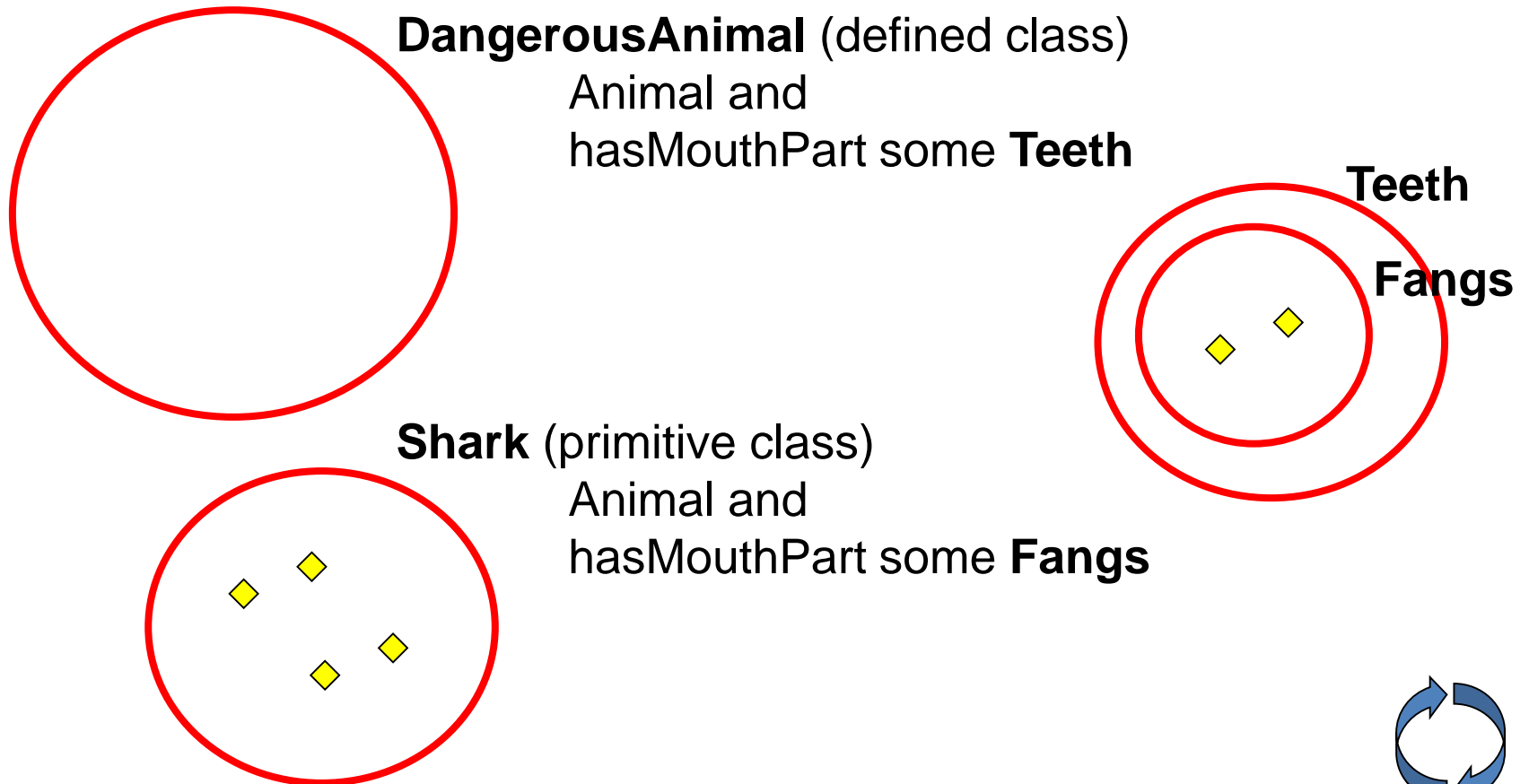
Person **and** Seal = empty
Cannot have some empty

Автоматична класификация

Тривиален пример

Кога използваме Reasoner

- При разработка - използваме компилатор на онтологии за проверка на значението
- При публикуване - за изводи, направени за потребителски приложения
- По време на изпълнение на приложения - като механизъм за заявки (особено полезно за по-малките онтологии)

Грешки при моделиране с ОНТОЛОГИИ

- Основни грешки:
  - Неправилно използване на домейн и обхват
  - Неразбиране на intersections и други конструкции
  - Неразбиране на Open World Assumption
  - Злоупотреба или липса на disjoints
- За допълнителен прочит:
  - OWL Pizzas: Common errors & common patterns
<http://www.co-ode.org/resources/papers/>

OWL редактори

<http://www.xml.com/pub/a/2004/07/14/onto.html>

- Представява среда за моделиране на знания
- Безплатна, софтуер с отворен код
- Разработена от Станфорд (департамент по медицинска информатика)
- Разполага с голяма потребителска общност

<http://protege.stanford.edu>

OWL пример в Protégé (1)

- Клас (Class)
  - Person superclass
  - Man, Woman subclasses
- Свойства (Properties)
  - isWifeOf, isHusbandOf
- X-ки на свойства, ограничения (restrictions)
  - inverseOf
  - domain
  - range
  - cardinality
- Изрази с класове
  - XML – disjointWith

OWL Example in Protégé (2)

MyOntology Protégé 2.0 beta (file:/C:/ellisr/ontology/MyOntology.pprj, OWL files)

Project Edit Window OWL Help

OWLClasses Properties Forms Individuals Ontology

Class Hierarchy V C

- THING
  - Person
    - Woman
    - Man

Woman (type=owl:Class) C + - T F

Name Labels SameAs Different

Woman

Documentation

Annotations V C + -

Property	Value
----------	-------

Properties at Class V C X + -

Name	Type	Cardinality	Other Facets
isWifeOf	Instance	single	classes={Man}

Restrictions V C X

Property	Restriction	Filler
----------	-------------	--------

Superclasses V C + - X

- Person

Definition V C + - X

Disjoint classes V C + X

- Man

XML OWL

79

OWL пример в Protégé (3)

MyOntology Protégé 2.0 beta (file:/C:/ellisr/ontology/MyOntology.pprj, OWL files)

Project Edit Window OWL Help

OWLClasses Properties Forms Individuals Ontology

Properties

- isHusbandOf
- isWifeOf

isHusbandOf (type=owl:ObjectProperty)

Name Labels SameAs DifferentFrom

isHusbandOf

Documentation

Annotations

Property	Value
----------	-------

Cardinality

☐ required $\geq$ at least

☐ multiple $\leq$ at most

☒ Range

☒ HasValue

☒ Equivalent

☒ Some Values From

☒ Domain defined

Classes

Domain

Inverse Property OWL

☐ Symmetric

☐ Transitive

☐ AnnotationProperty

☐ InverseFunctional

XML

80

pizza.owl Protégé 3.2 beta (file:\C:\Nick\Applications\Protege_3.2_b235\examples\pizza\pizza.owl.pprj, OWL / RDF...

File Edit Project OWL Code Tools Window Help

SUBCLASS EXPLORER CLASS EDITOR

For Project: pizza.owl For Class: RealItalianPizza (instance of owl:Class) Inferred View

Asserted Hierarchy

- owl:Thing
  - DomainConcept
    - Country
    - IceCream
    - Pizza
      - CheeseyPizza
      - InterestingPizza
      - MeatyPizza
      - NamedPizza
        - NonVegetarianPizza
        - RealItalianPizza**
        - SpicyPizza
        - SpicyPizzaEquivalent
        - VegetarianPizza
        - VegetarianPizzaEquivalent1
        - VegetarianPizzaEquivalent2
      - PizzaBase
      - PizzaTopping
        - CheeseTopping
        - FishTopping
          - AnchoviesTopping
          - MixedSeafoodTopping
          - PrawnsTopping
        - FruitTopping
        - HerbSpiceTopping
        - MeatTopping

Annotations

Property	Value	Lang
rdfs:comment	This defined class has conditions that are part of the definition: ie any Pizza that has the country of origin, Italy is a RealItalianPizza. It also has conditions that merely describe the members - that all RealItalianPizzas must only have ThinAndCrispy bases.	en
rdfs:label	PizzaitalianaReal	pt

Asserted Conditions

- Pizza
  - hasCountryOfOrigin **has** Italy
  - hasBase **only** ThinAndCrispyBase
  - hasBase **some** PizzaBase [from Pizza]

Disjoints

Logic View Properties View

Програмиране с OWL

- Protégé OWL API
- Wonderweb OWL API
- Jena
- OWL API

Reasoners

- FaCT++
- Pellet
- RACER

Примерни онтологии

- OBO – Open BioMedical Ontologies
- The Gene Ontology
- Bio tutorial and Pizza tutorial examples on the CO-ODE site
- Libraries are commonly published on OWL editor websites
- Search using Google or Swoogle

Примерни приложения

- PizzaFinder (dummy query application)
- COHSE – dynamic hyperlinking using ontologies
- Protein Phosphatase Modelling – ask Robert Stevens
- OWL Validator
- GONG (Gene Ontology Next Generation)
- AKT
<http://www.aktors.org/>
- The Semantic Web Challenge
<http://challenge.semanticweb.org/>

Вместо заключение

- Примери и наръчник

pizza tutorial

<http://owl.cs.manchester.ac.uk/research/co-ode/>